

Ruben Willaert
restauratie & archeologie

Site Dobbels

Langemark-Poelkapelle, West-Vlaanderen

Projectcode 2026A363 (PIB)

NOTA

VERSLAG VAN RESULTATEN

PROEFSLEUVENONDERZOEK

RUBEN WILLAERT NV

8200 SINT-MICHIELS-BRUGGE

TEN BRIELE 14 | BUS 15

AUTEUR:

Jasper Deconynck, Rune van Caenegem, Jensy Herpoel

© Ruben Willaert NV, Sint-Michiels-Brugge, 2026

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert NV. Ruben Willaert NV aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

INHOUDSTAFEL.....	iii
INLEIDING	iv
1. PROJECTBESCHRIJVING.....	5
1.1 Beschrijvend gedeelte.....	5
1.1.1 Administratieve gegevens	5
1.2 Herneming resultaten archeologienota (OE ID 32193).....	8
1.2.1 Impactbepaling.....	8
1.2.2 Archeologienota	10
1.3 De onderzoeksopdracht	12
2. PROEFSLEUVENONDERZOEK (2026A363).....	15
2.1 Werkwijze & uitvoering.....	15
2.1.1 Deponering	22
2.2 Afwijkingen t.o.v. Programma van Maatregelen van de archeologienota.....	23
2.3 Assessmentrapport	26
2.3.1 Vondsten, sporen en structuren.....	26
2.3.2 Staalname en conservatie	55
2.3.3 Datering, interpretatie en discussie	56
2.4 Besluit.....	58
2.4.1 Beantwoorden onderzoeksvragen archeologienota	58
3. Overzicht	61
3.1.1 Synthese	61
3.1.2 Verwachting na proefsleuven campagne.....	62
BIBLIOGRAFIE	53
BIJLAGE	56

INLEIDING

De initiatiefnemer plant de realisatie van een verkaveling in Langemark-Poelkapelle, provincie West-Vlaanderen. De totale oppervlakte van het projectgebied bedraagt 4810 m², over het gehele terrein zijn bodemingrepen voorzien met uitzondering van het gebouw in zuidoostelijke hoek dat behouden blijft.

Het projectgebied situeert zich volgens het gewestplan in een zone bestemd als woongebied. Het plangebied situeert zich noch binnen een vastgestelde archeologische zone, noch binnen een archeologische site, noch binnen een gebied waar geen archeologie te verwachten valt. Deze archeologienota wordt opgemaakt omdat de gecombineerde oppervlakte van de geplande bodemingrepen meer dan 1000 m² bedraagt en de gecombineerde oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft meer dan 3000 m² bedraagt.

Ruben Willaert nv is aangesteld om deze archeologienota in de eerste plaats door middel van een bureaustudie op te maken met het oog op een advies naar uitgesteld vooronderzoek, werfbegeleiding, of vrijgave van het terrein.

De ingrepen voorzien in de werken vinden plaats op volgende kadastrale percelen binnen de hierboven beschreven extremiteiten: Kad. Langemark-Poelkapelle Afdeling 3, Poelkapelle, Sectie D, Nummers 139A3, 139Z2

De **archeologienota**, opgesteld door Ruben Willaert nv, bestond uit een bureauonderzoek (BO ; 2025A304). Op basis van de archeologienota werd een advies geformuleerd naar verder vooronderzoek. In het programma van maatregelen was opgenomen dat er een archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem diende uitgevoerd te worden in de vorm van proefsleuven (De Baene 2025). Het Agentschap Onroerend Erfgoed [AOE] nam akte van de onderzoeksresultaten en het daaruit voortvloeiend advies [Van Goidsenhoven 2025; OE-id. 32193].

Ruben Willaert nv werd aangesteld om dit vooronderzoek door middel van een proefsleuvenonderzoek uit te voeren (2026A363).

Deze tekst behelst het verslag van de resultaten van het proefsleuvenonderzoek en vormt de basis voor het programma van maatregelen, waarin een advies wordt geformuleerd naar vrijgave toe.

1. PROJECTBESCHRIJVING

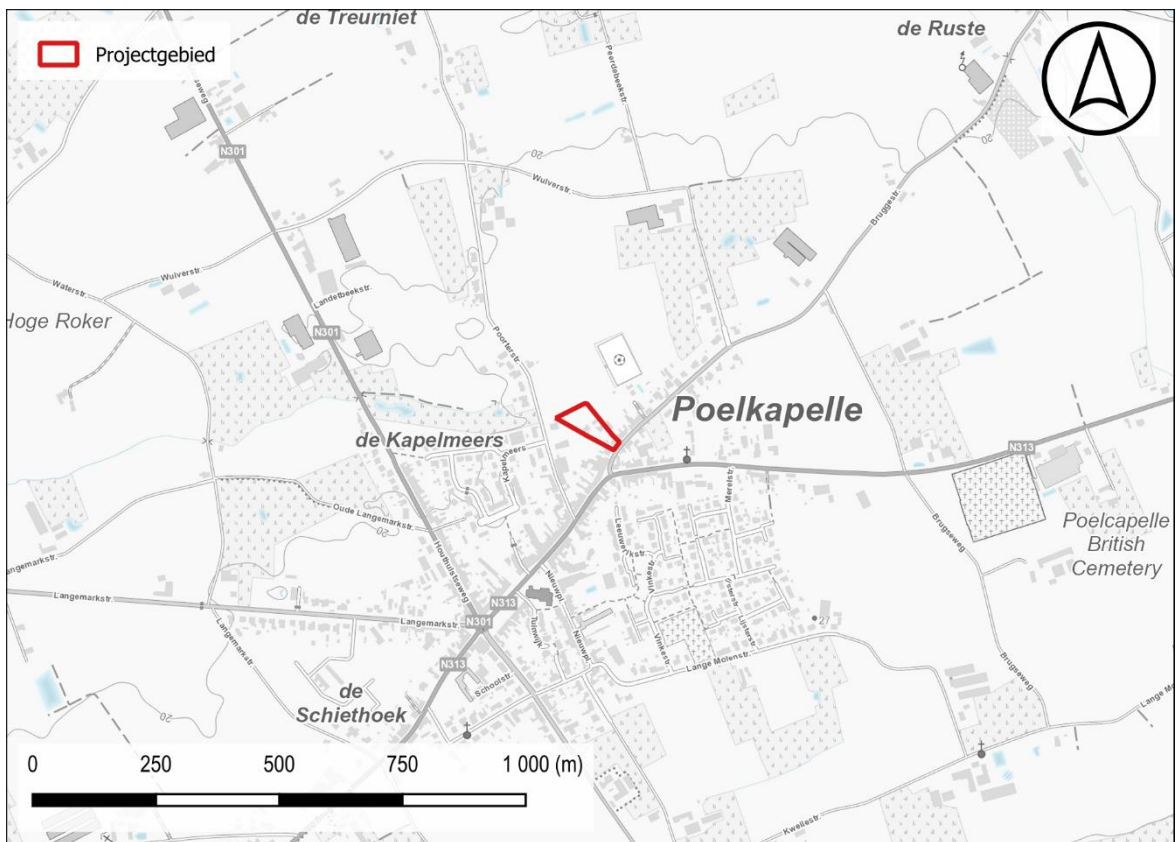
1.1 Beschrijvend gedeelte

1.1.1 Administratieve gegevens

PROJECTCODES	2026A363	
ERKENNINGSNUMMER	OE/ERK/ARCHEOLOOG/2015/0069	
<i>BOUNDING GEOMETRY</i>	X ₁ : 50840	Y ₁ : 179879
	X ₂ : 50998	Y ₂ : 179992
KADASTER	Langemark-Poelkapelle Afdeling 3, Poelkapelle, Sectie D, Nummers 139A3, 139Z2	
GEOGRAFISCHE INPLANTING	Figuur 1 & 2	
BETROKKEN ACTOREN	Jasper Deconynck (erkend archeoloog), Rune Van Caenegem (archeoloog RTS),	
BEGIN EN EINDDATUM VELDWERK	29/01/2026	

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).

Figuur 2: Situering projectgebied t.a.v. topografische kaart van België (Bron: Geopunt)

Figuur 3: Projectgebied weergegeven op meest recente orthofoto van België (2023) (Bron: Geopunt).

1.2 Herneming resultaten archeologienota (OE ID 32193)

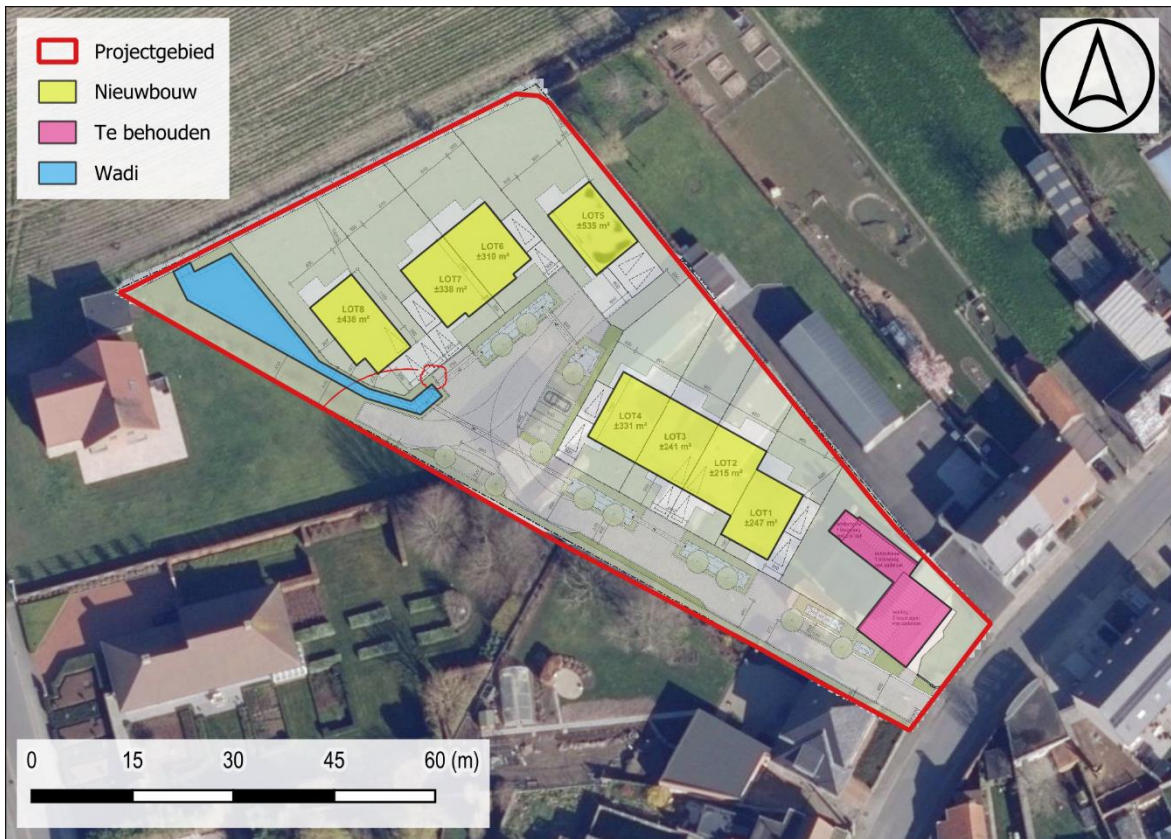
1.2.1 Impactbepaling

De totale oppervlakte van het projectgebied bedraagt 4810 m². Op heden is ca. 718 m² van het terrein bebouwd en 300 m² verhard. Het gaat om een woonhuis aan de straatzijde in zuidoostelijke hoek en achterliggende stallen. Een deel van deze bebouwing wordt gesloopt voor de realisatie van de verkaveling.

De opdrachtgever plant de realisatie van een verkaveling van 8 loten. Het lijkt geen twijfel dat de geplande werken, het hiermee gepaard gaande werfverkeer en de toekomstige ingrepen binnen de individuele kavels het potentieel archeologisch niveau over het volledige plangebied bedreigen. Daarom wordt binnen deze archeologienota uitgegaan van een integrale verstering van het terrein, met uitzondering van het gebouw in zuidoostelijke hoek dat behouden blijft.

Figuur 4: Opzet initiatiefnemer sloop t.a.v. meest recente orthofotomozaïek (©Geopunt)

Figuur 5: Opzet initiatiefnemer bouw t.a.v. meest recente orthofotomozaïek (©Geopunt)

1.2.2 Archeologienota

Onderstaande tekst is integraal overgenomen uit de synthese van de opgestelde bekrachtigde archeologienota (De Baene 2025).

“De opdrachtgever plant de realisatie van een nieuwe verkaveling ter hoogte van Bruggestraat 9 te Poelkapelle, deelgemeente van Langemark-Poelkapelle. Het projectgebied is ca. 4810 m² groot en wordt ingenomen door een woning tegen de straatzijde en meerdere stallen en bijgebouwen. In het kader van de geplande ontwikkeling blijft de woning behouden, de stallen en andere structuren worden gesloopt.

Poelkapelle is gelegen in de zandleemstreek, op een kleine westelijke uitloper van de Rug van Westrozebeke die wordt ingesneden door de vallei van de Landetbeek. De Quartairgeologische kaart geeft ter hoogte van het onderzoeksgebied een profielopbouw weer bestaand uit eolische afzettingen van het laat-Pleistoceen tot vroeg-Holoceen. Direct ten noordwesten van het plangebied ontspringt de Landetbeek. De bodemkaart geeft ter hoogte van het plangebied een bodem weer die colluviaal van oorsprong is of waar klei voorkomt op geringe diepte en het eolisch dek bijgevolg relatief dun is. De bodemkaart geeft de aanwezigheid aan van baksteenrestjes in het colluviumpakket, hetgeen indicatief kan zijn voor de ouderdom van dit accumulatiepakket. De locatie, vlakbij de loop van de Landetbeek, was ongetwijfeld aantrekkelijk voor rondtrekkende groepen jager-verzamelaars.

Uit de cartografische bronnen kan afgeleid worden dat het plangebied gelegen is aan de noordoostelijke periferie van de historische dorpskern van Poelkapelle. Op de Ferrariskaart is het huidige stratenpatroon reeds te herkennen. Het plangebied dient vermoedelijk iets meer richting het noorden gesitueerd te worden. Het plangebied is vrij van bebouwing en deels ingekleurd als akkerland en deels als boomgaard. Op het 19^e-eeuwse kaartmateriaal is weinig tot geen verandering op te merken inzake het landgebruik. Het plangebied lijkt vrij te blijven van bebouwing. Tijdens WO I stabiliseert het front zich tussen Langemark en Poelkapelle. Het dorpscentrum van Poelkapelle komt na de Eerste Slag om Ieper op de Duitse frontlijn te liggen. De linies komen zo om een wijde bocht ten oosten van Ieper te liggen. In 1915 barst de Tweede Slag om Ieper los en slagen de Duitse strijdkrachten erin de frontlijn te verschuiven richting de stad. Poelkapelle komt zo op enige afstand achter de Duitse linies te liggen. Het dorp wordt tijdens WO I volledig verwoest. Teneinde een inschatting te kunnen maken inzake eventueel aanwezige oorlogsrelicten werd reeds een historische studie opgemaakt op basis van loopgravenkaarten en militaire luchtfoto's. Hierbij konden geen defensieve of logistieke structuren herkend worden. Wel moet gewezen worden op het grote aantal vermisten en dus een mogelijke trefkans inzake stoffelijke resten. Daarnaast kon gesteld worden dat het plangebied door artilleriebeschietingen tot een waar kraterlandschap werd herschapen. Dit impliceert dat er eveneens rekening gehouden moet worden met de aanwezigheid van niet ontplofte geschutsmunitie. Doorheen de orthofotosequentie is weinig verandering op te merken inzake het landgebruik. Op het oudste luchtbeeld is de huidige toestand reeds te herkennen.

In de ruime omgeving werd reeds op verschillende locaties archeologisch onderzoek verricht. Bij het merendeel van deze prospecties en vlakdekkende onderzoeken werden relicten uit WO I in kaart gebracht en onderzocht. Dit betreft dan restanten van gevechts- en communicatieloopgraven, schuilplaatsen, logistieke infrastructuur zoals smalsporen, wapentuig en uitrustingsstukken van de strijdende naties. Het overgewicht van de

waarnemingen bracht relictten van Duitse oorsprong aan het licht. In de omgeving werden eveneens op meerdere locaties de stoffelijke resten van gesneuvelden aangetroffen. Dit gebeurde zowel tijdens archeologisch onderzoek maar bv. ook bij bouwwerken zoals net ten noordoosten van het onderzoeksgebied. Naast dit militair erfgoed werden bij prospecties ook sporen aangetroffen die wijzen op aanwezigheid tijdens de Romeinse periode. Deze sporen kunnen doorgaans niet gekoppeld worden aan een bewoningssite maar wijzen wel op de nabijheid van een nederzetting. Aan de Kattestraat, verder richting het noorden, werden ook relictten in kaart gebracht die wijzen op exploitatie tijdens de (late)middeleeuwen. Naast deze tastbare relictten zijn eveneens een groot aantal cartografische indicatoren opgenomen in de CAI van laatmiddeleeuwse en jongere hoeves met walgracht. Hetgeen indicatief is voor een vrij intensieve agrarische exploitatie van de omgeving.

Concreet dient ter hoogte van het onderzoeksgebied uitgegaan te worden van een trefkans inzake archeologisch erfgoed. Gelet op de zware artilleriebeschietingen die gezien kunnen worden op de militaire luchtfoto's en de hedendaagse bebouwing wordt de kans op het aantreffen van in-situ bewaarde artefactensites ter hoogte van het plangebied als minimaal ingeschat. Wel dient ter hoogte van het plangebied nog uitgegaan te worden van een mogelijke trefkans inzake erfgoed bestaand uit bodemsporen. De meest geschikte manier om de aanwezigheid van dergelijke relictten te evalueren en de impact van de geplande werken hierop in te schatten is een proefsleuvenonderzoek“

1.3 De onderzoeksopdracht

“Het archeologisch vooronderzoek beoogt vast te stellen of er een archeologische site aanwezig is op een terrein, wat de karakteristieken en de bewaringstoestand van deze site zijn, wat haar relatie is met het landschap, welke waarde ze heeft, en hoe ermee moet omgegaan worden in het kader van bodemingrepen en wetenschappelijk onderzoek.” – CGP 4.0; p. 28

Na een uitgebreide bureaustudie (2025A304) waarbinnen historische, cartografische, geologische, geografische en bodemkundige bronnen werden onderzocht en teruggekoppeld naar het hedendaagse terreingebruik en de bouwplannen van de opdrachtgever, kan geconcludeerd worden dat tot op heden onvoldoende informatie gegenereerd is om de mogelijke impact van de verkaveling op een eventueel archeologisch vondsten- en sporenbestand aan te tonen.

Uit bovenstaande onderzoek kan immers niet met zekerheid gesteld worden dat er een, goed bewaarde, archeologische site aanwezig is.

De aanwezigheid en bewaringstoestand van mogelijke aanwezige sites kan enkel bevestigd worden door de uitvoering van een vooronderzoek met ingreep in de bodem.

Het doel van het vooronderzoek met ingreep in de bodem is na te gaan welk potentieel het projectgebied heeft voor de aanwezigheid en bewaring van archeologische vindplaatsen. Dit onderzoek is er dan ook in eerste instantie op gericht de bodembewaring in kaart te brengen en de aanwezigheid van vindplaatsen aan te tonen of te weerleggen. Indien deze aanwezig zijn, dient een evaluatie te worden gemaakt van de aard, begrenzing, bewaring en datering van de vindplaats en van de mate waarin de geplande werkzaamheden deze potentiële vindplaats(en) bedreigen.

Het geadviseerde onderzoek dient te gebeuren conform de bepalingen die reeds werden opgesteld in het Programma van Maatregelen van de reeds in akte genomen archeologienota (OE ID 32193).

In deze fase (i.e. het proefsleuvenonderzoek) moeten volgende vragen beantwoord worden:

Voor het proefsleuvenonderzoek dienen volgende vragen beantwoord te worden:

- wat zijn de waargenomen bodemhorizonten? Wat was de impact van de artilleriebeschietingen tijdens WO1? Wat was de impact van de 20e-eeuwse bebouwing op het bodemarchief?
- in hoeverre is de bodemopbouw nog intact? Is er sprake van lokale verstoring?
- zijn er (nog) bodemsporen aanwezig? In welke mate zijn ze natuurlijk of antropogeen?
- op welke diepte bevindt het archeologisch leesbare niveau zich? Is er sprake van meerdere sporenniveaus?
- wat is de bewaringstoestand van de antropogene sporen?

- kunnen de bodemkundige vaststellingen gerelateerd worden aan de eventuele afwezigheid van antropogene sporen?
- wat is de relatie tussen de bodem, het landschap en de archeologische waarnemingen?
- maken de oudere sporen deel uit van één of meerdere structuren, is er een ruimtelijk verband?
- kan op basis van het gerecupereerde materiaal een uitspraak gedaan worden over datering of fasering? Behoren de oudere sporen tot één of meerdere periodes?
- kan op basis van de waargenomen oudere archeologische fenomenen een uitspraak gedaan worden over de aard en omvang van de menselijke aanwezigheid?
- zijn er indicaties die wijzen op de inrichting van een erf of nederzetting?
- zijn er indicaties voor de inrichting van een funeraire ruimte? wat is de omvang? hoeveel niveaus? geschatte aantal individuen?
- zijn er niet gekarteerde sporen uit WOI aanwezig?
- zijn er aanwijzingen voor de aanwezigheid van gesneuvelden? Betreft dit begravingen of achtergelaten slachtoffers?
- voor waardevolle vindplaats(en) die bedreigd worden door de geplande werkzaamheden: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd worden (m.a.w. is behoud in situ mogelijk)?
- voor bedreigde waardevolle vindplaatsen die niet in-situ bewaard kunnen blijven:
  - ° wat is de ruimtelijke afbakening (in X, Y en Z coördinaten) van de zone(s) voor vervolgonderzoek?
  - ° welke aspecten verdienen bijzondere aandacht?
  - ° welke vraagstellingen zijn voor het vervolgonderzoek relevant?
  - ° zijn er voor de beantwoording van de vraagstelling(en) natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke types staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?

Figuur 6: Voorstel proefsleuven t.a.v. de GRB-basiskaart (© geopunt)

2. PROEFSLEUVENONDERZOEK (2026A363)

2.1 Werkwijze & uitvoering

In gedeeltelijke overeenstemming met het Programma van Maatregelen van de archeologienota werd het onderzoeksgebied van 4810 m² in deze fase onderzocht door middel van 4 werkputten (WP1 t.e.m. WP4).

Obstakels op het terrein waren aanwezig en vormden een belemmering voor de aanvankelijk voorziene inplanting van de werkputten zoals voorgesteld in het Programma van Maatregelen van de bekrachtigde archeologienota. Dit wordt in de volgende paragraaf uiteengezet.

Figuur 7: zicht op het zuidelijk deel van het projectgebied.

Figuur 8: fotografische opname van het zuidelijk deel van het onderzoeksgebied met de te behouden woning en de toegangsweg.

De begeleiding van de rupskraan [platte kraanbak, 1,8 m] werd verzorgd door twee archeologen. Een erkend archeoloog (Ruben Willaert nv) stond aan het hoofd van het onderzoek en werd hierbij vergezeld door CTE begeleiding (CZAR).

Alle sporen, profielen en proefput werden ingemeten met een Leica GPS toestel. De ingemeten puntlocaties, ruimtelijk gespreid over het hele onderzoeksgebied, werden planimetrisch (x- en y-coördinaten in Lambert 72) en altimetrisch ingemeten (m TAW).

De afgegraven vlakken werd afgelopen met de metaaldetector voor de detectie van metallurgische voorwerpen. Indien geattesteerd, kregen deze vondsten een nummer en werden ze volgens puntlocatie ingemeten (cfr. supra).

De proefsleuven hebben een oppervlakte van 481 m². T.o.v. het onderzoeksgebied (4810,3 m²) betreft dit 10 %. De toegangsweg en te behouden woning (537,5 m²) buiten beschouwing gelaten hebben de proefsleuven een dekkingsgraad van 11,3%.

Het veldwerk vond plaats op 29 januari 2026 in goede omstandigheden. Aansluitend werden de proefsleuven gedicht. De rapportage werd op 10 februari 2026 afgerond.

Figuur 9: zicht op het noordwestelijk deel van het projectgebied, voor aanvang van de werken.

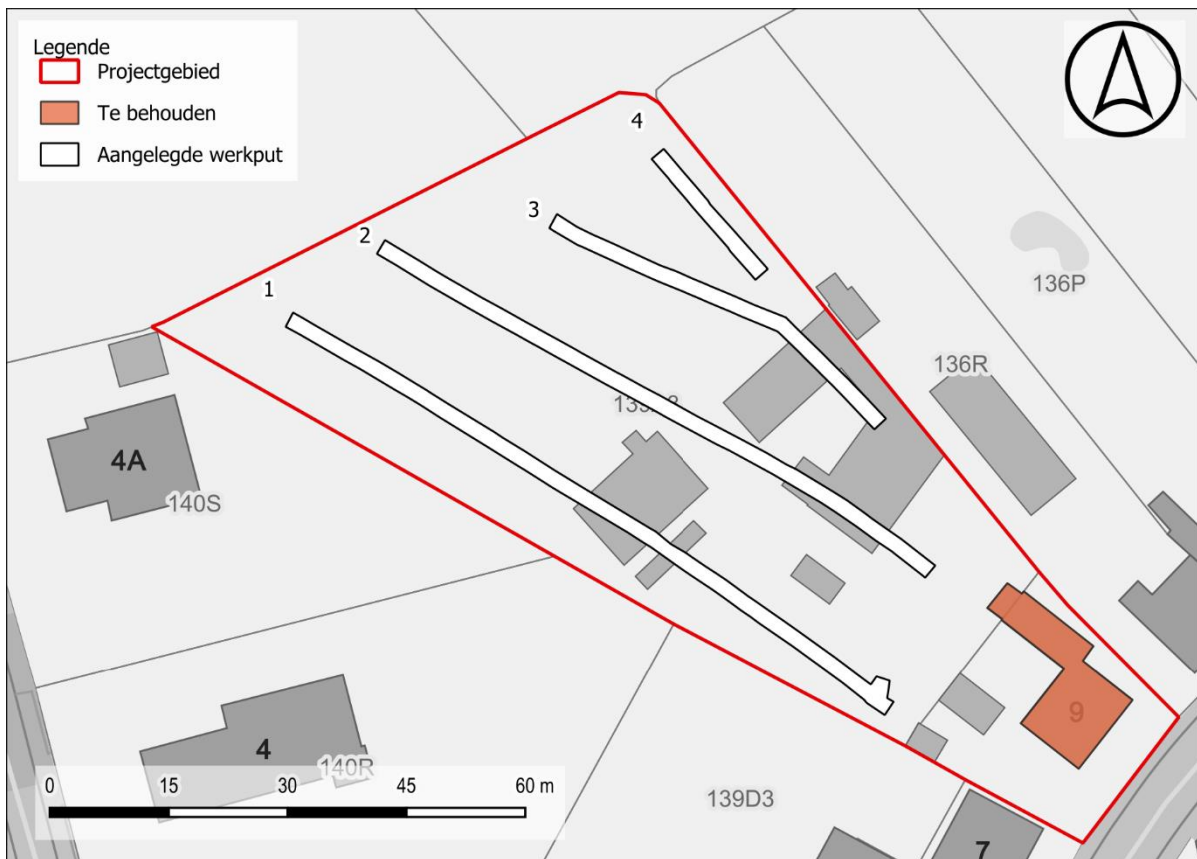
Figuur 10: fotografische opname van de aanleg van een proefsleuf. Voorafgaand worden de graszoden afgenomen en bekeken op munitie.

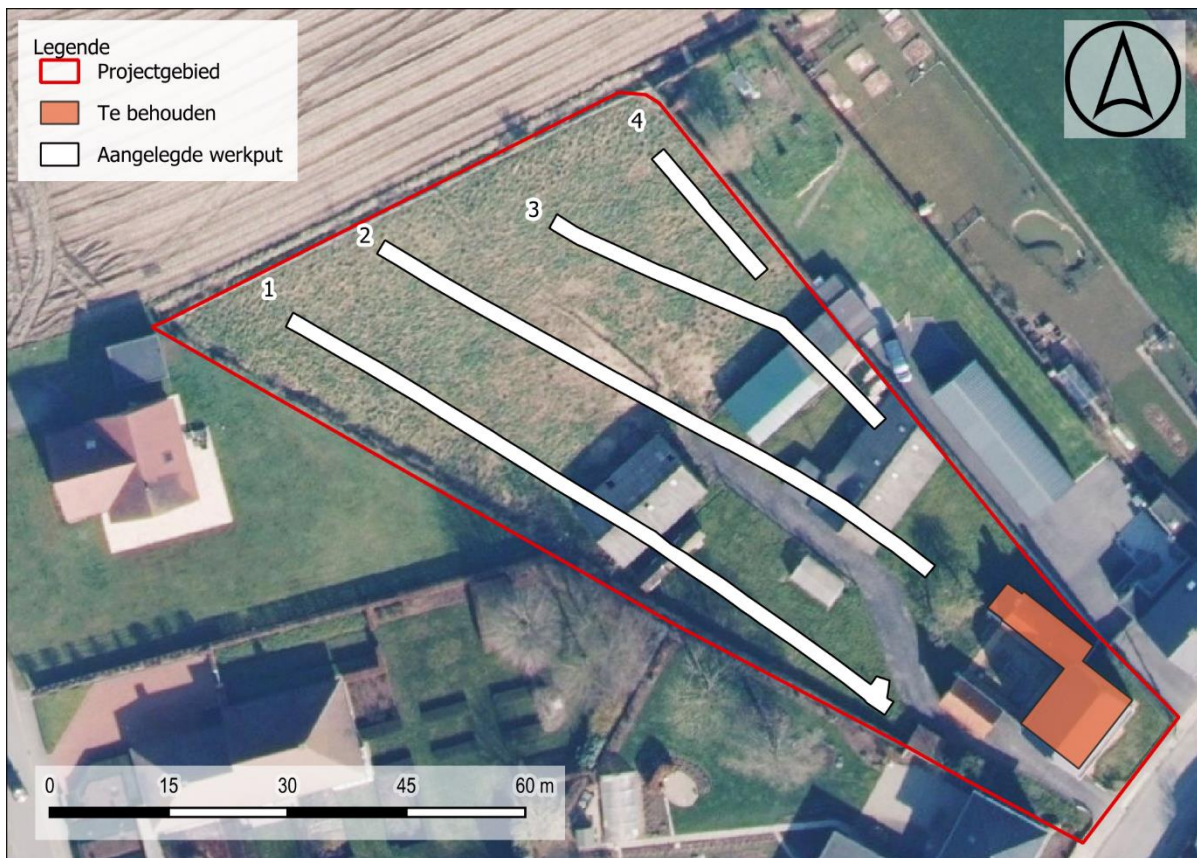
Figuur 11: fotografische opname van het vrijleggen van vondsten onder begeleiding van CZAR.

Figuur 12: fotografische luchtopname van de aangelegde proefsleuven binnen het projectgebied.

Figuur 13: aangelegde proefsleuven op het GRB (@Geopunt).

Figuur 14: aangelegde proefsleuven op de orthofoto (@Geopunt).

PODO-26_2026A363_P1_V1 - 29/01/2026 -

Figuur 15: fotografische opname van werkput 1.

PODO-26_2026A363_P2_V1 - 29/01/2026 -

Figuur 16: fotografische opname van werkput 2.

Figuur 17: fotografische opname van werkput 3.

Figuur 18: fotografische opname van werkput 4.

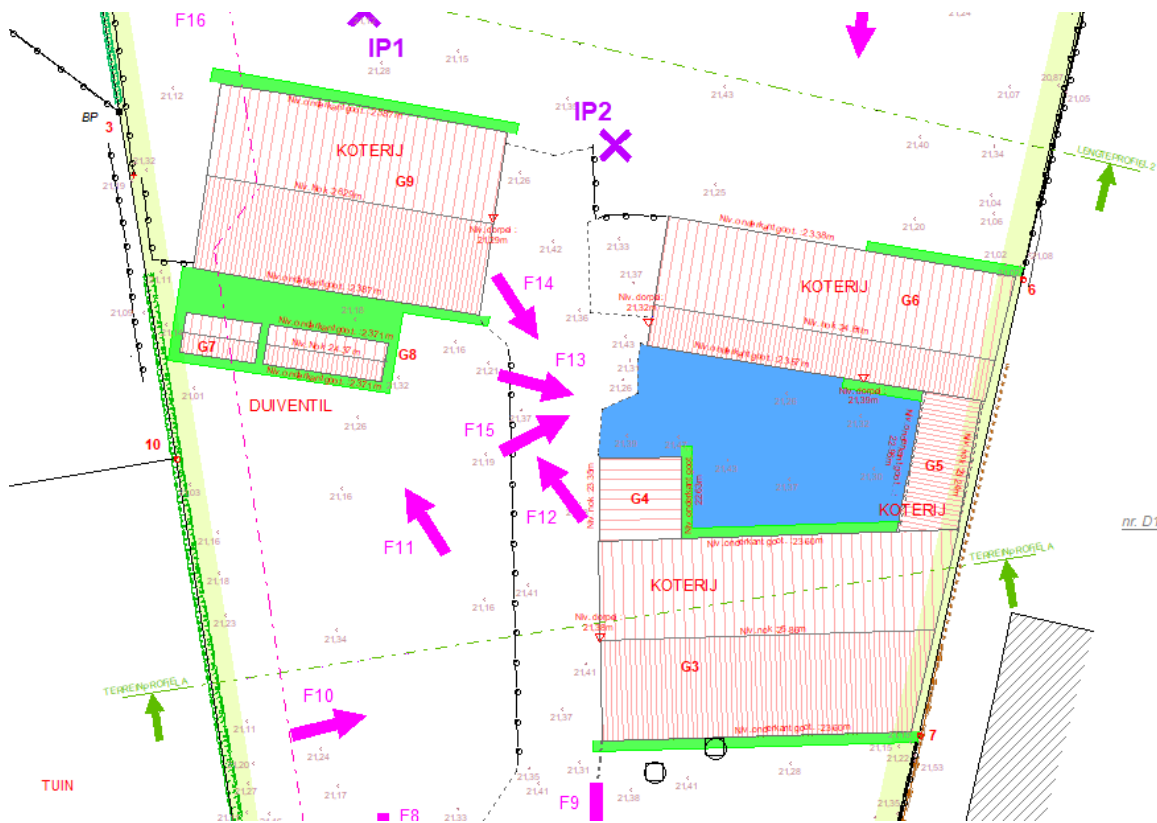
2.1.1 Deponering

Het volledige archeologisch ensemble, bestaande uit de verzamelde data, archeologienota, en nota, zijn eigendom van de initiatiefnemer en dienen bewaard te worden zoals het een goede huisvader betaamt. Indien de initiatiefnemer afstand wenst te doen van het archeologisch ensemble, kan contact opgenomen worden met een erkend onroerendergoeddepot. Het projectgebied ligt gelokaliseerd binnen de grenzen van het werkingsgebied van een erkend depot waarbij De Potyze kan aangeschreven worden. Een kopie van het digitale archief blijft steeds bewaard binnen het uitvoerende bedrijf.

2.2 Afwijkingen t.o.v. Programma van Maatregelen van de archeologienota

Zoals reeds hierboven meegedeeld, was er een afwijking in de aanleg van de proefsleuven zoals voorgesteld in het Programma van Maatregelen van de archeologienota.

Binnen het projectgebied waren er voor aanvang van de werken stallingen aanwezig. Deze mochten conform het programma van maatregelen afgebroken worden tot op de vloerplaat waarbij de funderingen niet mochten getoucheerd/uitgebroken worden. Bij start van het archeologisch onderzoek was hier inderdaad niet van afgeweken. Echter waren er wel uitgravingen gebeurd langsheen een aantal zones nabij de funderingen. Na contact met de opdrachtgever bleek dat overeenkomstig de richtlijnen van de bodemdeskundige (Envirosoil) de afdruiptzones van de asbestdaken reeds afgegraven en afgevoerd waren (-50 cm mv.), aangezien deze vanuit de regel beschouwd worden als verontreinigde grond. Het koertje tussen de noordelijke koten diende eveneens afgegraven te worden, wegens losliggende asbestplaten verspreid over dit koertje

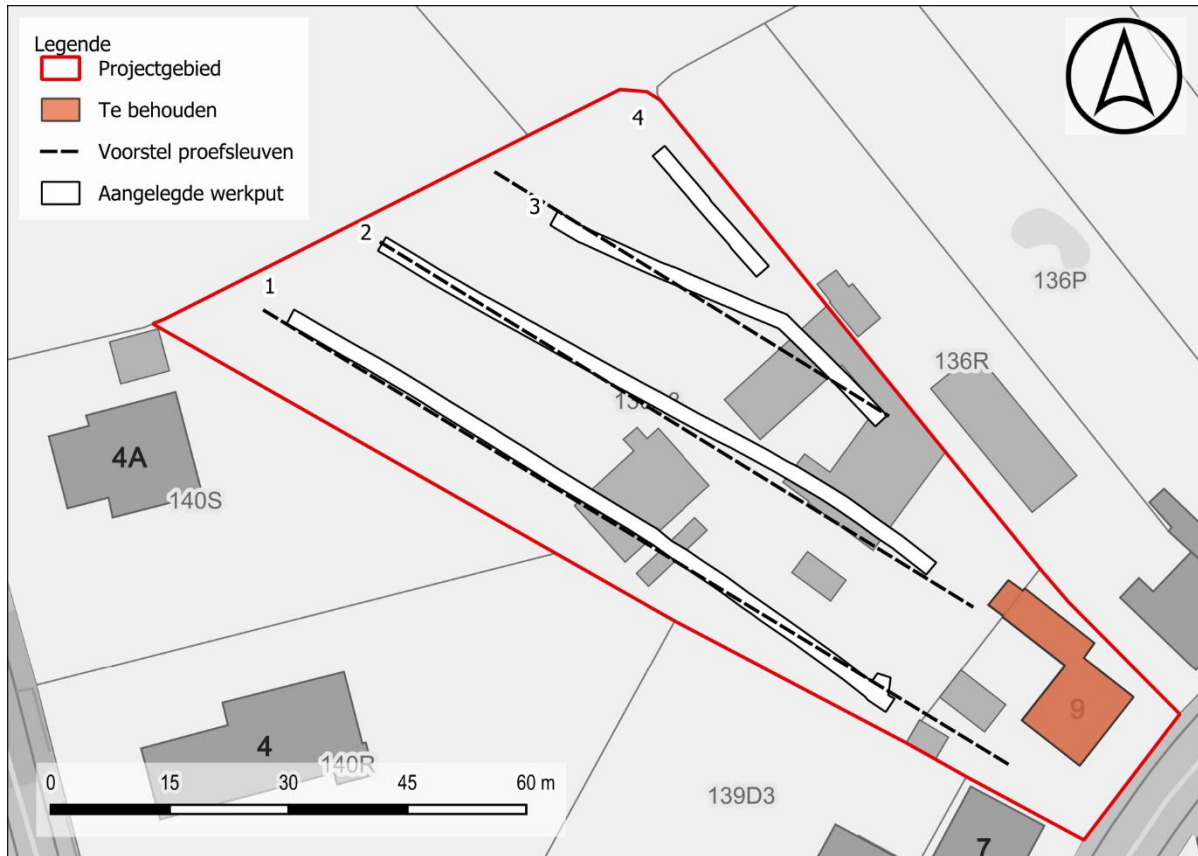
Figuur 19: plannetje met de aanwezige voorafgaande bodemingrepen (groen is afdruiptzones en blauw is het koertje waarvan sprake in de tekst).

Dit is op de dag van het vooronderzoek ook gecommuniceerd met de erfgoedconsulent van Onroerend Erfgoed (Jessica Vandevelde) en Jan Decorte van CO7.

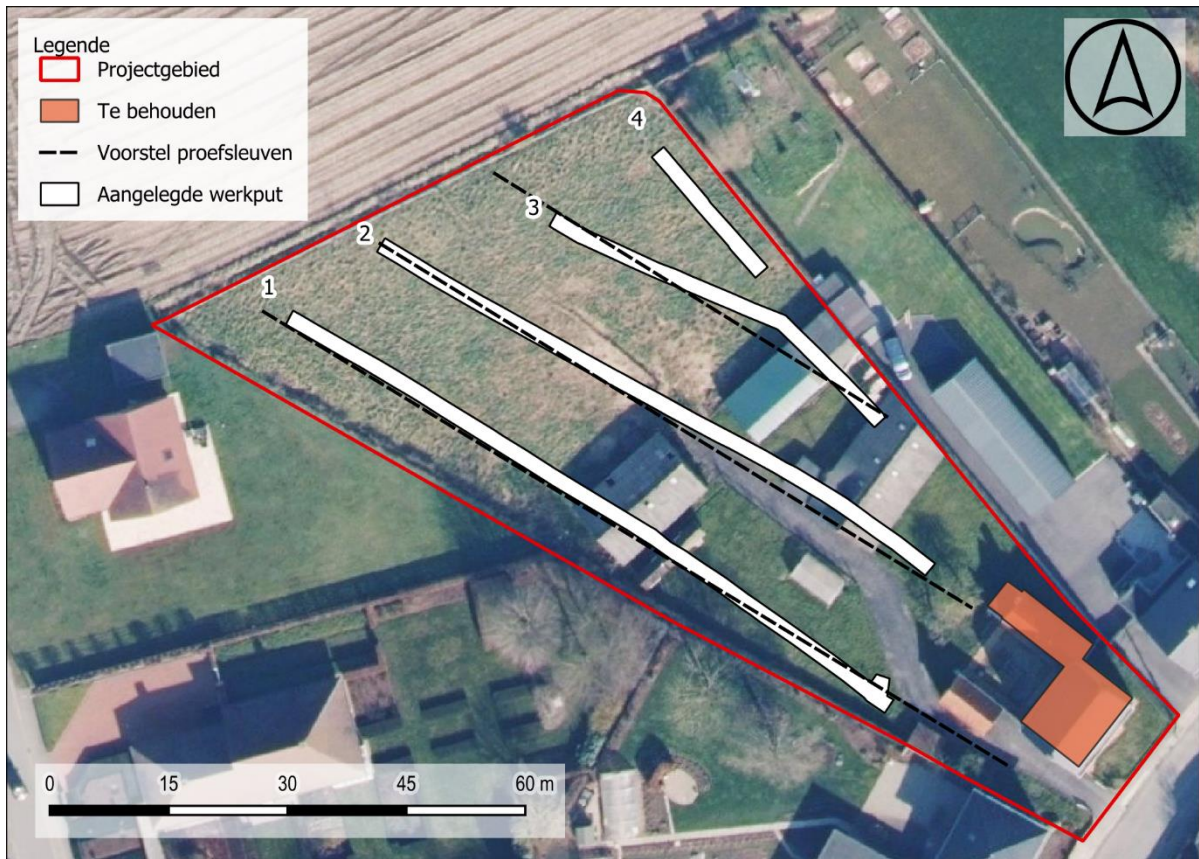
De zuidelijke uiteindes van werkput 1 en 2 diende ook ingekort te worden. Van werkput 1 ging zo de toegangszone naar het terrein met asfalt moeten uitgebroken worden waarbij er zich ook heel wat nutsvoorzieningen gaan ophouden hieronder. De zuidelijke uiteinde van

werkput 2 grensde aan de hoek van de technische ruimte en diende wegens de stabiliteit opgeschoven te worden.

Om het verlies van deze inkortingen te compenseren werd een extra sleuf in het noorden van het projectgebied aangelegd teneinde de gewenste dekking te halen alsook een correcte inschatting van het al dan niet aanwezige bodemarchief weer te geven.

Figuur 20: figuur met zicht op de uitgevoerde- vs. de geplande proefsleuven op de GRB basiskaart (@ Geopunt).

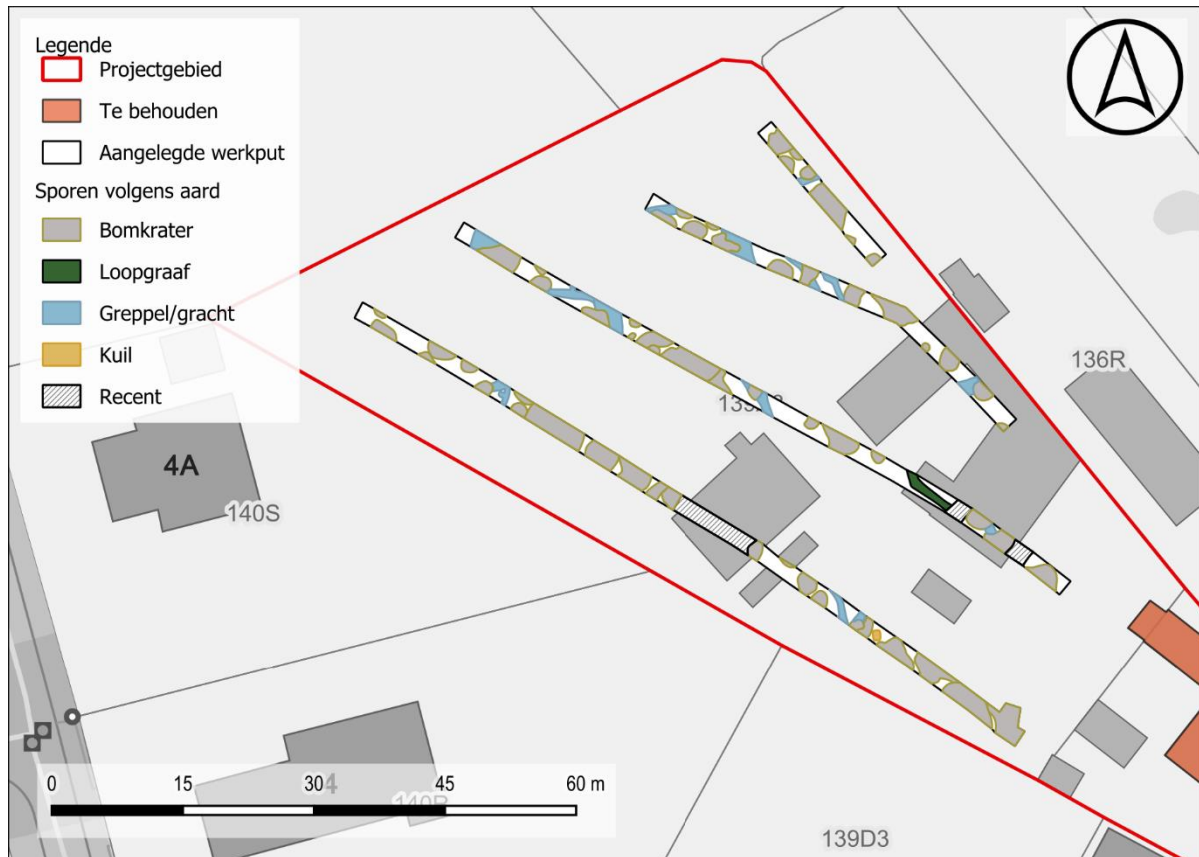

Figuur 21: figuur met zicht op de uitgevoerde- vs. de geplande proefsleuven op de orthokaart (@ Geopunt).

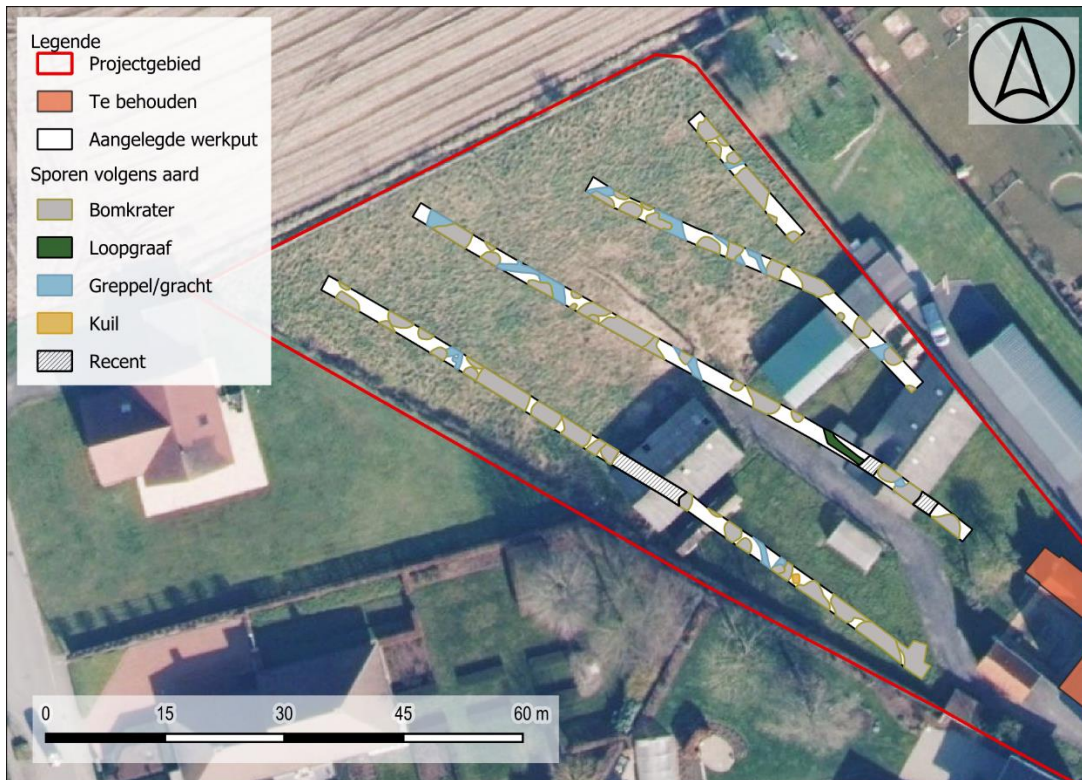
2.3 Assessmentrapport

2.3.1 Vondsten, sporen en structuren

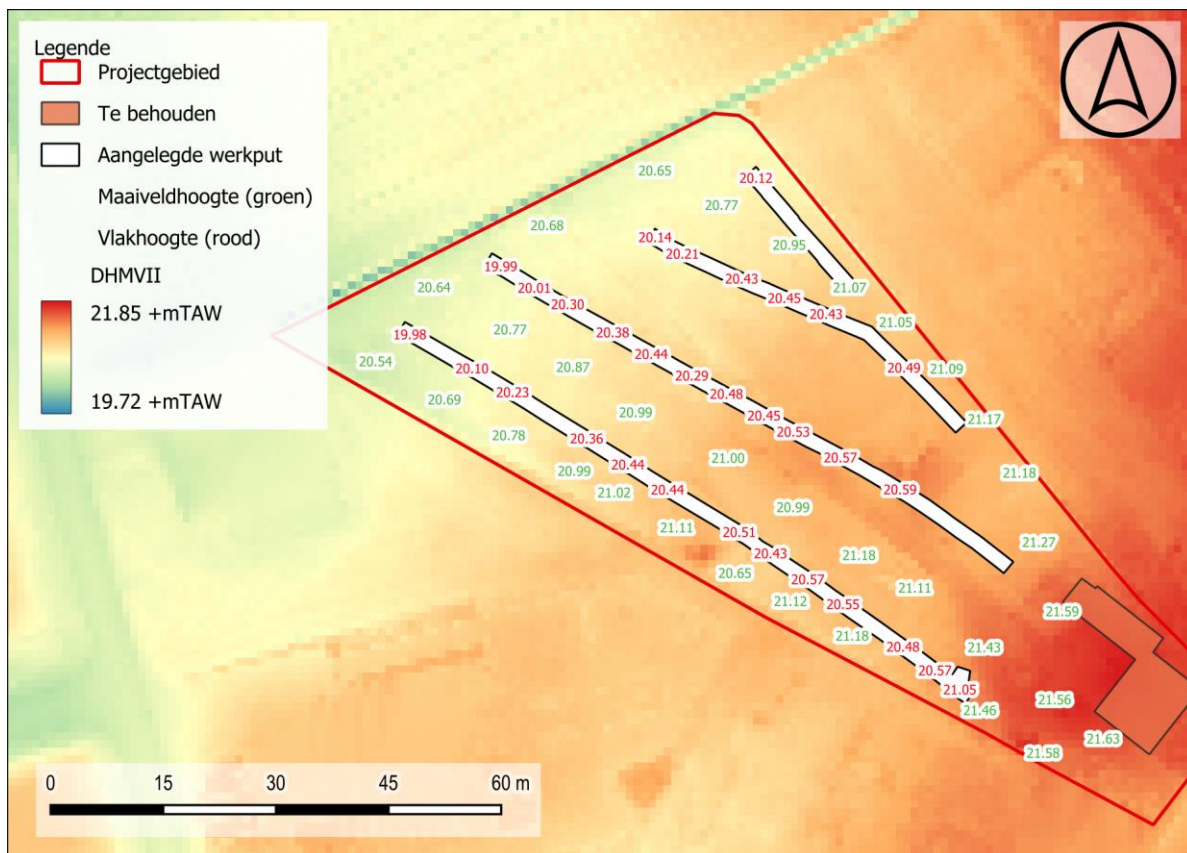
2.3.1.1 Algemeen

Figuur 22: allesporenkaart aard vlak 1 op de GRB-basiskaart (@ Geopunt).

Figuur 23: allesporenkaart aard vlak 1 op de orthofoto (@ Geopunt).

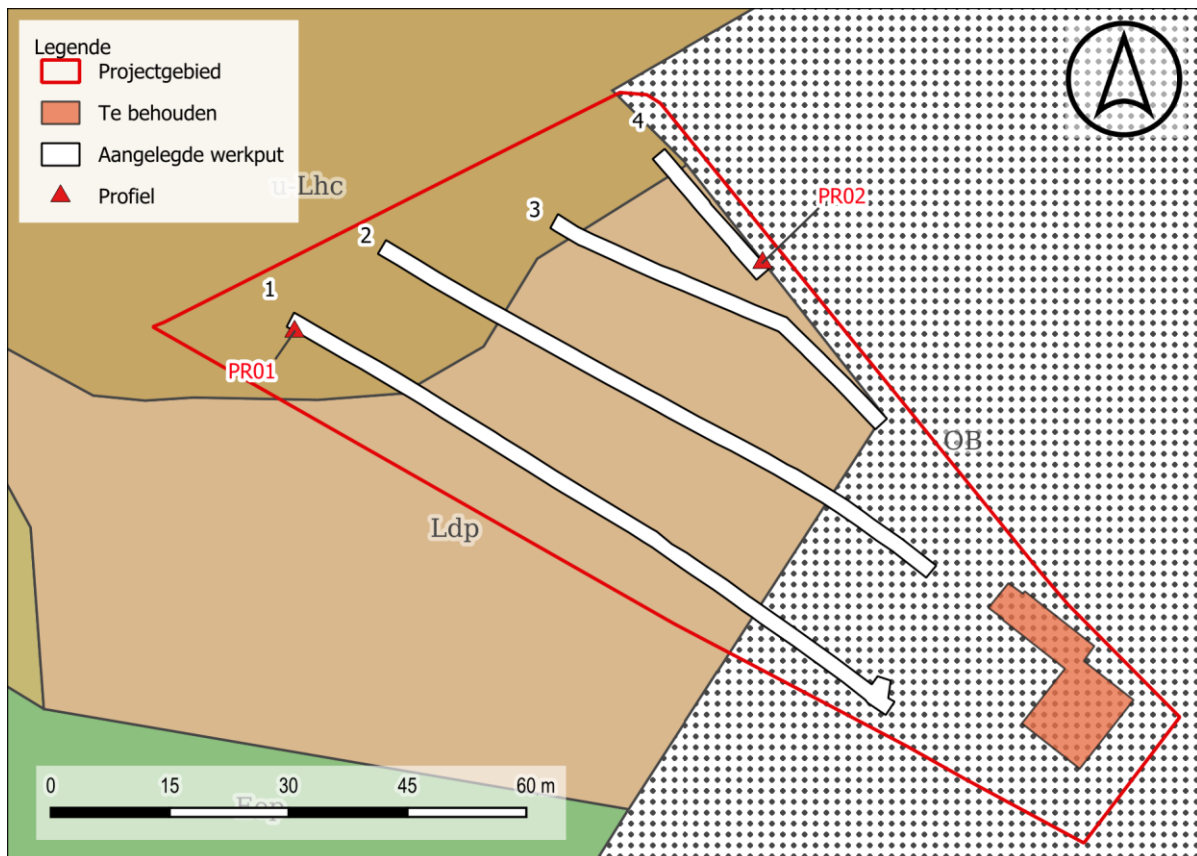
Figuur 24: kaart met proefsleuven en de TAW waarden van het maaiveld (groen) en vlak 1 (rood) t.o.v. het DHMV (@Geopunt).

Het maaiveld binnen het projectgebied situeert zich tussen +20,54 m TAW en +21,63 m TAW. We zien een duidelijk hoger liggen van het terrein in het oosten. De proefsleuven werd aangelegd tussen +19,98 m en +21,05 m TAW.

Verspreid over het projectgebied zijn 76 sporen aangetroffen (S1 t.e.m. S76). Het gaat hier om greppels/grachten, kuil, granaattrechters en een loopgraafsegment. In totaal zijn 29 vondstnummers uitgeschreven. Twee profielen zijn aangelegd (PR01 t.e.m. PR02).

Hieronder wordt een algemeen overzicht gegeven van de aangetroffen sporen en de vondsten.

2.3.1.2 Bodemkundig

Figuur 25: Profielen weergegeven op de bodemkaart (@Geopunt).

Verspreid zijn binnen het projectgebied twee profielen aangelegd. Alle profielen tonen een gelijkaardige bodemopbouw en komen overeen met de bevindingen die zijn gedaan tijdens het onderzoek voor de opmaak van de archeologienota (De Baene 2025).

De bodemkaart geeft ter hoogte van het plangebied een bodem weer die colluviaal van oorsprong is of waar klei voorkomt op geringe diepte en het eolisch dek bijgevolg relatief dun is. De bodemkaart geeft de aanwezigheid aan van baksteenrestjes in het colluviumpakket, hetgeen indicatief kan zijn voor de ouderdom van dit accumulatiepakket. De locatie, vlakbij de loop van de Landetbeek, was ongetwijfeld aantrekkelijk voor rondtrekkende groepen jager-verzamelaars.

De aangelegde profielen komen overeen met de bodemkratering.

- U-Lhc: een natte zandleembodem met een kleisubstraat op geringe diepte. L (textuurklasse) staat voor Zandleem (L) en h duidt op een duidelijk herkenbare textuur B-horizont (soms "verbrokken" of "sterk gevlekt"). De drainageklasse C toont een natte bodem (hoge grondwaterstand).
- Ldp: matig natte zandleembodem

Figuur 26: fotografische opname van profiel 1 (werkput 1).

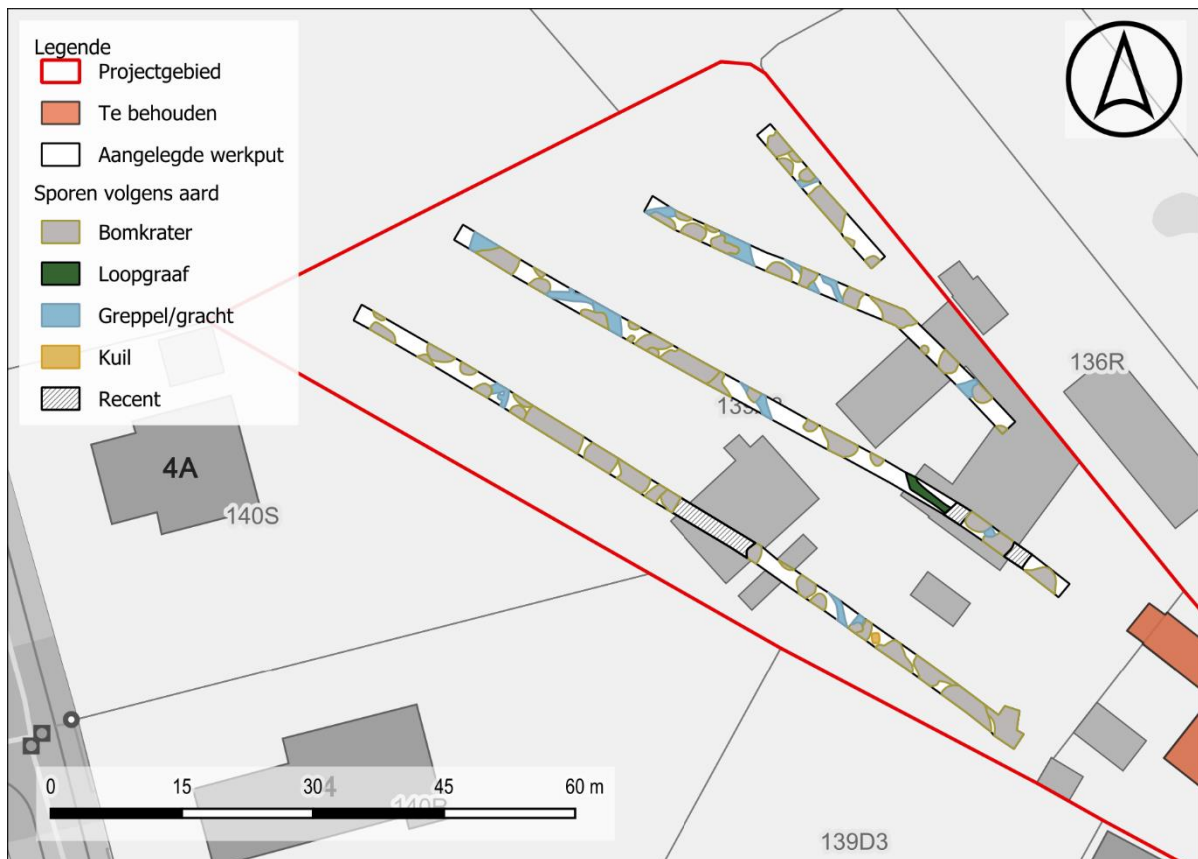
Figuur 27: fotografische opname van profiel 2 (werkput 4).

2.3.1.3 Sporen, combinaties en archeologische structuren.

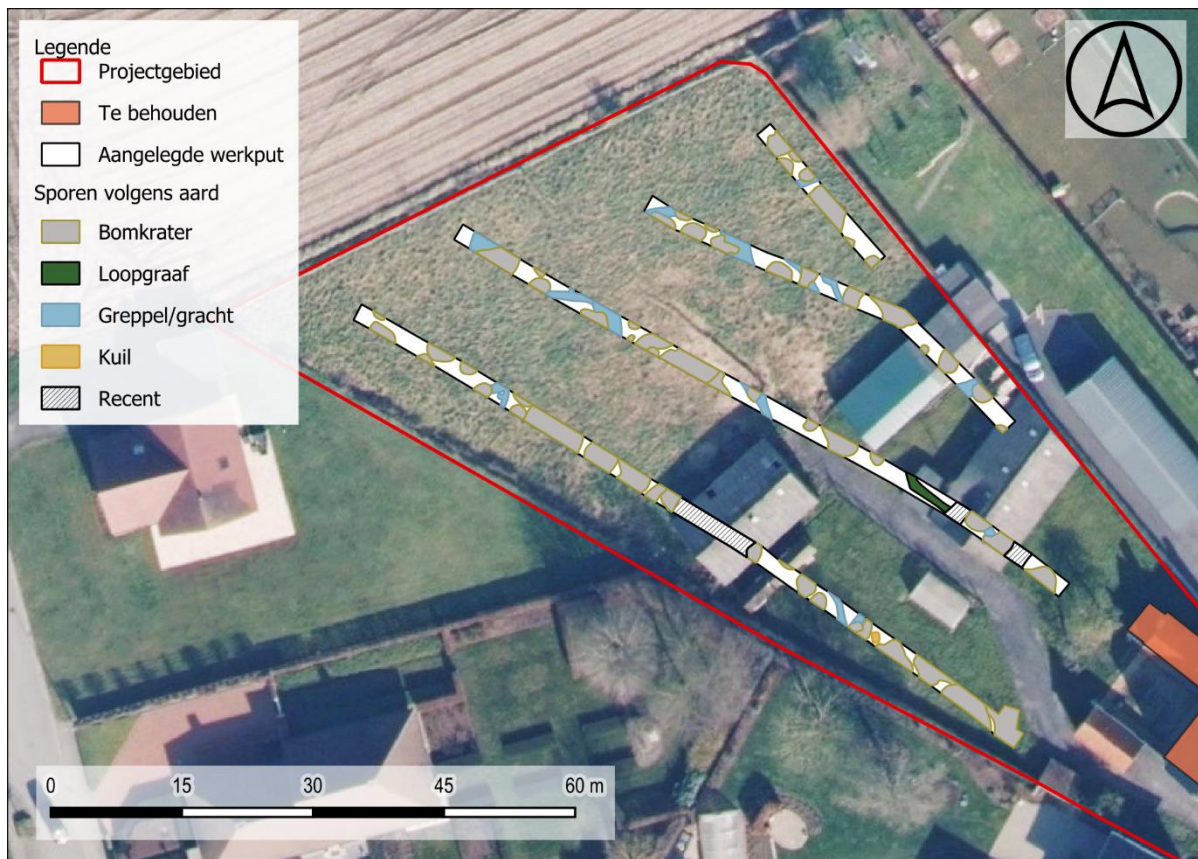
Het maaiveld binnen het projectgebied situeert zich tussen +20,54 m TAW en +21,63 m TAW. We zien een duidelijk hoger liggen van het terrein in het oosten. De proefsleuven werd aangelegd tussen +19,98 m en +21,05 m TAW. Het leesbare archeologisch vlak situeert zich tussen de -40 cm en de -62 cm t.o.v. het maaiveld.

Verspreid over het projectgebied zijn 76 sporen aangetroffen (S1 t.e.m. S76). Het gaat hier om greppels/grachten, kuil, granaattrechters en een loopgraafsegment.. We zien een verspreide antropogene aanwezigheid binnen het terrein.

Het gaat hier over 10 greppels (S8, S9, S21, S28, S32, S33, S42, S50, S53, S58, S59, S62, S68 S72), 1 kuil (S5), 60 granaattrechters (overige sporen) en 1 loopgraaf (S46).

Figuur 28: Allesporenkaart aard op de GRB-basiskaart (@Geopunt).

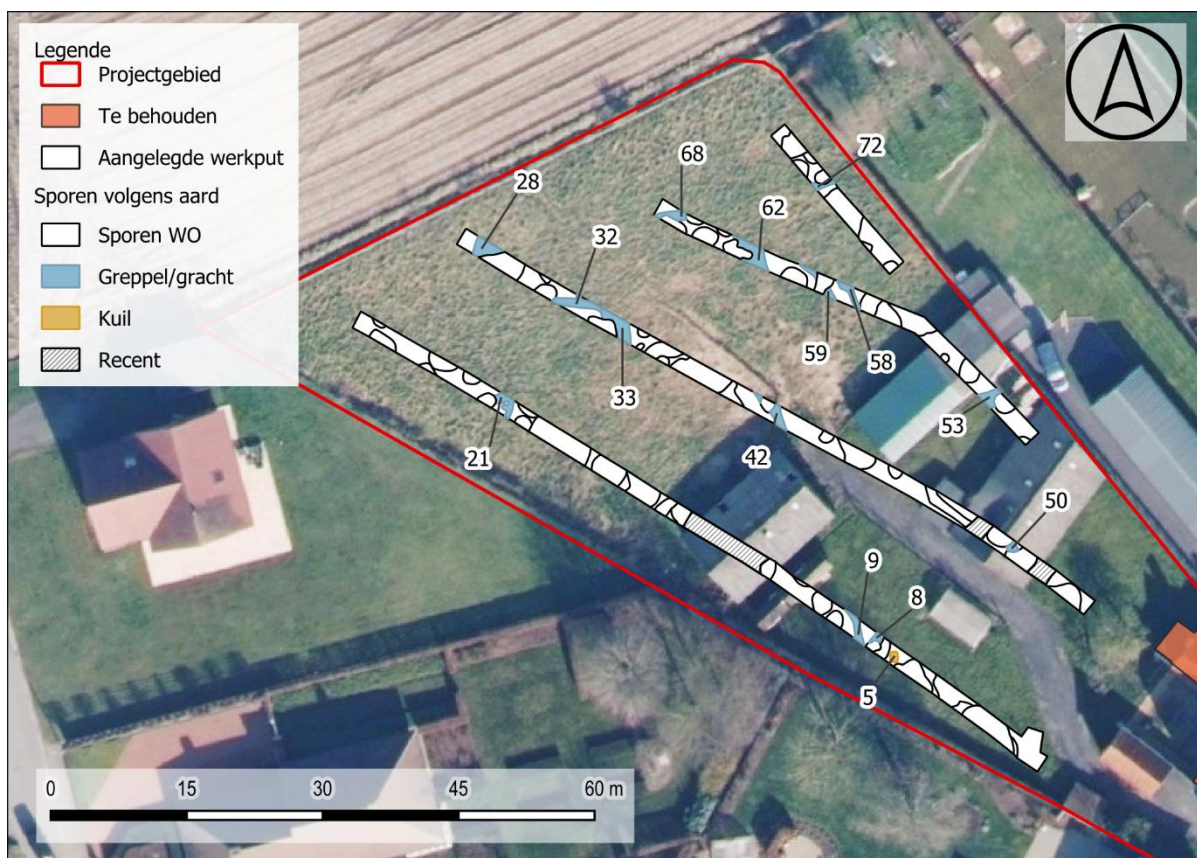
Figuur 29: Allesporenkaart aard op de orthofoto (@Geopunt).

Volle/late middeleeuwen (10^e-13^e eeuw)

In de vol tot laat middeleeuwse periode zien we op deze zandleemgronden een duidelijke antropogene aanwezigheid. Verspreid binnen het projectgebied zien we binnen de contouren van de sleuven tal van greppels en een kuil. Ze tekenen zich af op een diepte tussen de 40 en 62 cm onder het maaiveld. Het gaat hier om 10 greppels (S8, S9, S21, S28, S32, S33, S42, S50, S53, S58, S59, S62, S68 S72) en één kuil (S5). Binnen deze greppels zien we de beperkte aanwezigheid van een randfragment en wandfragment grijs gedraaid aardewerk (V25, S59). De rand lijkt 12e-13e eeuws. Andere kenmerken voor een nauwere datering ontbreken.

De greppels met homogeen lichtbruin grijze zandleemvulling kennen een hoofdanleg volgens noord-zuid oriëntatie en haaks hierop staande lengterichting. De breedte varieert tussen de 60 en 98 cm. We zien een duidelijk doorlopen van bepaalde segmenten over een afstand van 50 m+ (o.a. S9-S42-S62). Een aftakking kon vastgesteld worden binnen sleuf 2 met sporen 31 en 32.

Ondanks de zeer zware artilleriebeschietingen kan de site toch nog goed afgelezen worden. In de geattesteerde granaattrechers werd her en der versmeten vulling van greppels of andere oudere sporen aangetroffen die duiden op een groter sporenbestand dan waargenomen binnen de contouren van de sleuven.

Figuur 30: Detail allesporenkaart aard op de orthofoto met aanduiding van de greppels en kuilen (@Geopunt).

De 1,16 op 0,85 m grote kuil (S5) kent een afgeronde rechthoekige vorm met een zelfde vulling als de nabijgelegen greppels.

De site kan mogelijk gezien worden in een periode die gekend staat als de ontginningsbeweging. De ontginningsbeweging in de **volle en begin van de late middeleeuwen (ca. 1000-1300)** was een grootschalige transformatie van het Europese landschap, waarbij woeste gronden (bossen, moerassen, veengebieden) werden omgezet in landbouwgrond. Deze periode wordt gekenmerkt door een sterke bevolkingstoename en economische expansie, wat leidde tot een spectaculaire uitbreiding van het landbouwareaal. Dikwijls vertaalt dit zich in een éénfasige sites wat ook hier het geval lijkt te zijn.

Figuur 31: fotografische opname van spoor 5 in het vlak (WP1).

Figuur 32: fotografische opname van een granaattrechter (S7) die een ouder greppelsegment (S8) gaat oversnijden.

Figuur 33: fotografische opname van spoor 9 in het vlak.

Figuur 34: fotografische opname van spoor 42 in het vlak oversneden door een granaattrechter.

Bij prospecties in de buurt zijn ook sporen aangetroffen die wijzen op aanwezigheid tijdens de Romeinse periode. Deze sporen kunnen doorgaans niet gekoppeld worden aan een bewoningssite maar wijzen wel op de nabijheid van een nederzetting. Aan de Kattestraat, verder richting het noorden, werden ook relictten in kaart gebracht die wijzen op exploitatie tijdens de (late)middeleeuwen.

Nieuwste tijd

Sporen uit de nieuwste tijd zijn zeer beperkt aanwezig en tonen zich in een uitgraving ter hoogte van een bijgebouw. Het betreft hier geen recente uitgraving maar een oudere 20^e eeuwse uitgraving ten behoeve van de bouw van dit bijgebouw of een voorganger. Overige verstoringen tonen zich ter hoogte van het meest oostelijke bijgebouw als sleuven ten behoeve van de druijzone van de asbest. Het gaat hier om minimale bodemingrepen uit de nieuwste tijd.

Figuur 35: fotografische opname van het afgegraven koerfragment ten behoeve van de asbest.

WO1

Sporen uit WO1 kunnen toegeschreven worden aan **één loopgraafsegment (S46)** en **60 granaatrechters/inslagkraters**.

De granaatrechters liggen verspreid over het projectgebied en tonen een zeer sterke aanwezigheid. Het plangebied is door artilleriebeschietingen tot een waar kraterlandschap herschapen.

Ze variëren sterk in grootte waarbij soms moet gewezen worden op mogelijks meerdere overlappingsen. Vondsten binnen deze granaatrechters zijn aanwezig en dan vooral in de vorm van munitie. Indicaties van uitgewerkte granaatrechters zijn niet geattesteerd.

Het gaat hier om één Frans fragment (24/31 time fuse), 14 Engelse (afgevuurde en niet afgevuurde 18 pounders, 13 pounder, N°80 onsteker, .303 KKM, geweergranaat, Fuse N°101 onsteker) en twee Duitse (GrZ14 onsteker en restant onsteker).

Deze munitie heeft een vondstnummer toegekend gekregen (V1, V8, V10, V11, V13, V14, V15, V16, V17, V19, V20, V22, V23, V24, V26, V27, V28 en V29) maar is door de CTE begeleiding aan de kant gelegd ter ophaling voor DOVO.

De KKM (klein kaliber munitie) uit spoor 39 en 1 betreffen clips met opschrift (16 VII GS en 15 V J). In spoor 1 was deze KKM nog in de munitietas aanwezig (12 clips).

In spoor 39 is naast de KKM ook nog een Lee Enfield (V21) aangetroffen. Visueel kan verder niets meer toegevoerd worden aan deze standaard beschrijving.

Uitzondering op dit alles betreft **spoor 1** in het uiterste zuiden van werkput 1 waar in een vermoedelijke granaatrechter heel wat vondsten werden geattesteerd en ingezameld. Binnen de vulling van dit spoor bevindt zich ook een weinig versmeten hout dat bij het afgraven aan het licht kwam. Verder in situ hout kon niet worden geattesteerd. Het gaat om een Lee Enfield geweer (*Short Magazine Lee-Enfield (SMLE) Mk III*) met vast bajonet (V2), een los bajonet (V5, beide *Pattern 1907 bayonet, the Sword bayonet, pattern = Mark I*), een schopblad (V9, *generale service schop*), een vork (V6), een geëmailleerde veldfles (V3), een munitietas met 12 clips KKM .303., een Britse *wire cutter Bradbury model* (V4) en een schoen (V18). Binnen dit spoor bevinden zich nog heel wat andere vondsten die niet konden gerecupereerd worden. Het is onduidelijk als het hier gaat om een secundair gebruik van een granaatrechter als een afvalkuil of de locatie van een vermist soldaat. Een uitgewerkte krater behoort ook tot de mogelijkheden. Menselijk botmateriaal is in de granaatrechter niet aangetroffen.

In de vulling van spoor 6 (granaatrechter) kwam nog een weinig bot aan het licht (V12) waarvan twee fragmenten duidelijk dierlijk alsook **twee fragmenten menselijk** (rib fragment en voetkoot). De stukken zijn bij de aanleg aan het licht gekomen waarbij geen visueel zichtbare fragmenten in het vlak meer konden worden waargenomen.

Er moet worden gewezen op het **grote aantal vermisten in de buurt** en dus een zekere trefkans inzake stoffelijke resten al dan niet in granaatrechters.

Één **loopgraafsegment (S46)** kwam aan het licht in het zuiden van werkput 2. De loopgraaf kent een breedte van 90 cm en komt uit de noordelijke putwand om direct met een scherpe

knik af te buigen naar het zuidoosten. Een verder verloop kon niet vastgesteld worden door een recente versterking (afdruipt asbest) en hierbij gelegen granaatrichters. In het vlak laat de loopgraaf zich aftekenen als een heterogeen gevuld traject met een weinig versmeten hout. Vondsten binnen de loopgraaf werden niet gedaan. Het segment houdt zich op ter hoogte van de locatie tussen het bijgebouw en het hoofgebouw zoals die wordt geattesteerd op de luchtfoto van 21 juli 1917.

Het projectgebied lag reeds van bij het begin van de veldslag in 1914 in Duits gebied. Verder speelt deze veldslag voor dit specifieke project geen grote rol of zijn er ook geen te verwachten structuren. Tijdens WOI stabiliseert het front zich tussen Langemark en Poelkapelle. Het dorpscentrum van Poelkapelle komt na de Eerste Slag om Ieper op de Duitse frontlijn te liggen. De linies komen zo om een wijde bocht ten oosten van Ieper te liggen. In 1915 barst de Tweede Slag om Ieper los en slaan de Duitse strijdkrachten erin de frontlijn te verschuiven richting de stad. Poelkapelle komt zo op enige afstand achter de Duitse linies te liggen. Het dorp wordt tijdens WOI volledig verwoest. Teneinde een inschatting te kunnen maken inzake eventueel aanwezige oorlogsrelicten werd reeds een historische studie opgemaakt op basis van loopgravenkaarten en militaire luchtfoto's. Hierbij konden geen defensieve of logistieke structuren herkend worden.

De vroegste luchtfoto's waarover we beschikken dateren pas van juni en juli 1917 en tonen een zo goed als leeg projectgebied. Aan de straatzijde bevond zich een woning, het gebouwtje in het centrum van het perceel kan niet geïdentificeerd worden. Het is pas na de aanvallen op 4 oktober 1917 dat het front echt opschoof in de richting van het projectgebied en het op slechts 300 meter naderde. Op 9 oktober ging de Britse aanval opnieuw verder (Slag bij Poelkapelle). Het projectgebied lag in het aanvalsterrein van de Britse 10e Divisie die er op die dag in slaagde om op te rukken tot tegen het projectgebied. Die dag leden ze echter 194 doden zonder gekend graf. De volgende stap voorwaarts was er op 12 oktober (Eerste Slag om Passendale). Vanuit het projectgebied viel de 18e divisie aan. De aanval ging echter niet vooruit zoals gepland en er werd maar een beperkte vooruitgang geboekt vanwege hevige weerstand bij de brouwerij en Meunier House. Die dag leden ze zeer zware verliezen, van hun doden hebben er 331 geen gekend graf (in een circa 1,3 km brede frontsector bij het projectgebied). Deze divisie bleef vervolgens tot enige tijd in dezelfde sector. Tussen 19 oktober en 21 oktober waren er nog eens 102 doden zonder gekend graf enkel en alleen om deze sector te behouden zonder noemenswaardige nieuwe aanvallen.

Ook aan Duitse zijde zijn er uiteraard veel verliezen, doden en mogelijke vermisten voor die periodes in eind september tot midden oktober. Alleen zijn hier de cijfers niet voor beschikbaar. Voor de periode van de Derde Slag om Ieper hebben we geen luchtfoto's beschikbaar. Enkel op foto's genomen in maart en april 1918 zien we de ingrijpende aard van de artilleriebeschietingen. Volledig het landschap is omgevormd tot een groot kraterlandschap

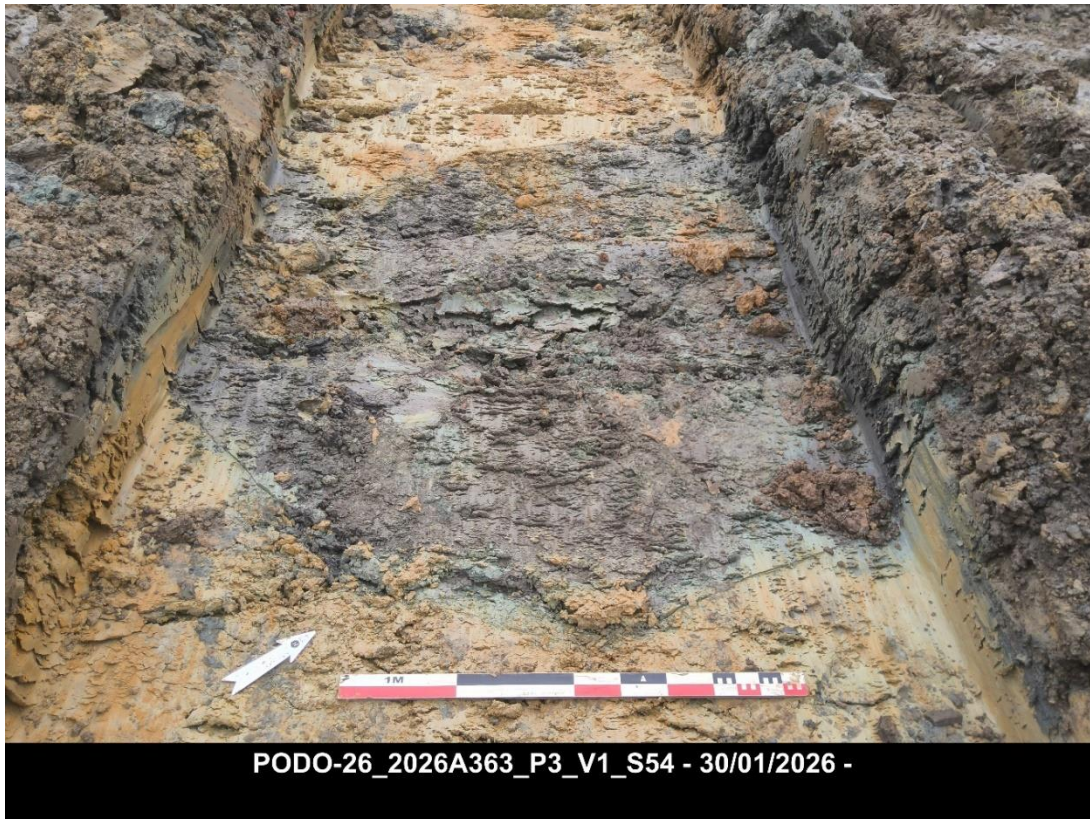
Het projectgebied kwam opnieuw in Duits gebied te liggen bij het Duitse voorjaarsoffensief van 1918. Op luchtfoto's genomen in de tweede helft van 1918 zien we geen nieuwe structuren.

Figuur 36: fotografische opname van spoor 46 in het vlak (WP 2).

Figuur 37: fotografische opname van spoor 10 in het vlak (WP1).

Figuur 38: fotografische opname van spoor 54 in het vlak.

Figuur 39: fotografische opname van het lee enfield geweer met bajonet in situ in spoor 1.

Figuur 40 Britse luchtfoto 21 juli 1917 (bron: KLM-MRA).

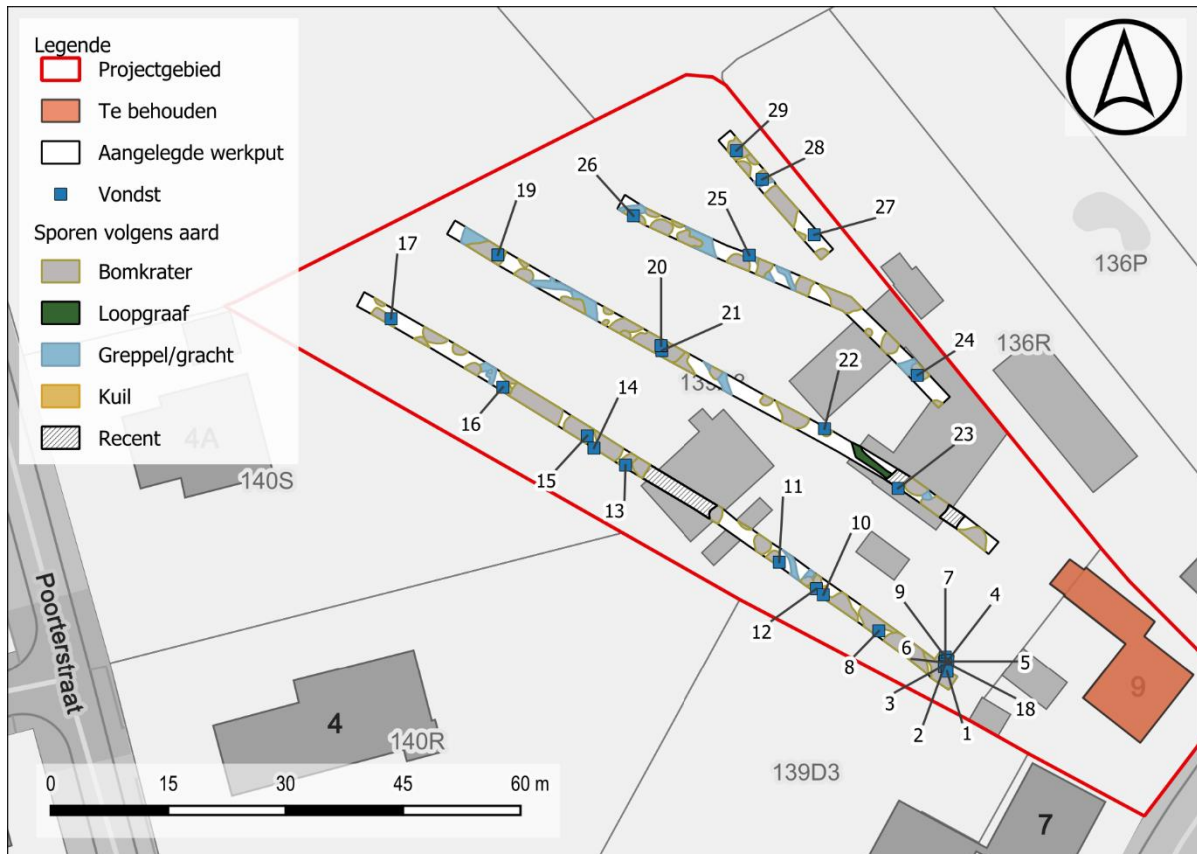

Figuur 41 Vooruitgang Derde Slag bij Ieper in het projectgebied (bron orthofoto: Informatie Vlaanderen)

2.3.1.4 Vondstassemblage

In totaal zijn 29 vondstnummers uitgeschreven binnen het onderzoek. Het gaat hier om munitie (MUNI), metaal (MXX), aardewerk (AW), dierlijk bot en menselijk bot (ODB/OMB) en leer (ODL). De splitslijst is terug te vinden bij de bijlages.

Zoals reeds gesteld is de munitie (18 vondstnummers) niet ingezameld maar wel meegenomen in het ontminningsverslag (cfr 2.3.1.5).

Figuur 42: Allesprorenkaart met aanduiding van de uitgeschreven vondstnummers op het GRB (@Geopunt).

Één vondstnummer (V25) is toegekend aan **aardewerk**. Binnen het aardewerk zien we de vol- tot laatmiddeleeuwse datering. Het gaat om een randfragment en een wandfragment grijs gedraaid aardewerk. De vormelijke aspecten van het keramiek laten toe de vindplaatsen te plaatsen tussen de volle en het begin van de late middeleeuwen.

Vondstnr	Put	Vlak	Spoor	Inhoud	Staal	Verzamel	Opmerking
1	1	1	1	MUNI	---	AANV	
2	1	1	1	MXX	---	AANV	GEWEER
3	1	1	1	MXX	---	AANV	
4	1	1	1	MXX	---	AANV	
5	1	1	1	MXX	---	AANV	
6	1	1	1	MXX	---	AANV	VORK
7	1	1	1	ODL	---	AANV	MUNITIETAS
8	1	1	3	MUNI	---	AANV	
9	1	1	1	MXX	---	AANV	SCHOP
10	1	1	5	MUNI	---	AANV	

11	1	1	10	MUNI	---	AANV	
12	1	1	6	ODB	---	AANV	OMB
13	1	1	15	MUNI	---	AANV	
14	1	1	16	MUNI	---	AANV	
15	1	1	17	MUNI	---	AANV	
16	1	1	19	MUNI	---	AANV	
17	1	1	26	MUNI	---	AANV	
18	1	1	1	ODL	---	AANV	SCHOEN
19	2	1	29	MUNI	---	AANV	
20	2	1	39	MUNI	---	AANV	
21	2	1	39	MXX	---	AANV	GEWEER
22	2	1	45	MUNI	---	AANV	
23	2	1	5000	MUNI	---	AANV	
24	3	1	52	MUNI	---	AANV	
25	3	1	59	AW	---	AANV	
26	4	1	67	MUNI	---	AANV	
27	4	1	5000	MUNI	---	AANV	
28	4	1	73	MUNI	---	AANV	
29	4	1	76	MUNI	---	AANV	

Figuur 43: Vondstenlijst

Aansluitend is er nog één vondstnummer aan **bot** uitgeschreven; V12 (S6). Het gaat om 4 fragmenten waarvan 2 kunnen toegeschreven worden aan slachtafval van **zoogdieren**. De twee overige fragmenten betreffen een ribfragment en een voetkootje die beiden **menselijk** zijn. Ze houden zich op in een granaattrechter/inslagkrater.

Aan **leer** (ODL) zijn ook vondstnummers uitgeschreven. Het betreft hier een hielfragment van een schoen (V18, militair), een los schoenfragment (V7) en een munitietas P1914 Ammo Pouch (V7). Binnen de munitietas bevonden zich 12 niet afgevuurde clips met .303 KKM (16, VII, GS).

Het **metaal** (MXX) goed voor zeven vondstnummers bevindt zich vooral in spoor 1 met uitzondering van één stuk in spoor 39 (V21). Het gaat om

- twee Lee Enfield geweren (*Short Magazine Lee-Enfield (SMLE) Mk III*) waarvan één met vast bajonet (V2) en één zonder bajonet (V21)
- een los bajonet (V5, beide *Pattern 1907 bayonet, the Sword bayonet, pattern = Mark I*)
- een fragment van een militaire schop (V9, *general service*)
- een vork (V6)
- een geëmailleerde drink fles (*enameled drinking field canteen pattern 1903, V3*).
- Een Britse *wire cutter Bradbury model* (V5)

Figuur 44: fotografische opname van V25.

Figuur 45: fotografische opname van V3.

Figuur 46: fotografische opname van V4.

Figuur 47: fotografische opname van V7.

Figuur 48: fotografische opname van V2.

Figuur 49: fotografische opname van V21.

Figuur 50: fotografische opname van V6.

2.3.1.5 CTE begeleiding

Dagrapport werkzaamheden Conventionele en Toxische Explosieven

Datum: 29/01/2026

Operator: Jonathan Verbeke

1. Projectinformatie

Projectnummer C-Zar	2026-005
Opdrachtgever	Ruben Willaert NV
Referentie	P416-2024
Projectleider	Dhr. Jasper Deconynck
Locatie	Langemark – Poelkapelle – Site Dobbels
Adres	Bruggestraat 11, 8920 Langemark - Poelkapelle
Contactpersoon (ter plaatste)	Dhr. Jasper Deconynck (+32 (0)495 77 23 93)
Werkzaamheden	Werbbegeleiding CTE

2. Beschrijving werkzaamheden

Werbbegeleiding CTE bij graafwerkzaamheden in functie van een archeologisch proefsleuvenonderzoek

3. Uren

Pauses	30 min.
Totaal gewerkte uren	08u00

4. Detectoren

Vallon - VMH4 | Serienr. 177056

5. Aangetroffen CTE

ID	Type	Toestand	Herkomst	Acties
1	24/31 time fuse	Afgevuurd	FRA	Veilig in afwachting DOVO
8	18 Pounder	"	GB	"
10	13 Pounder	"	"	"
11	18 Pounder	Niet afgevuurd	"	"
14	18 Pounder	Afgevuurd	"	"
15	18 Pounder	Afgevuurd	"	"

ID	Type	Toestand	Herkomst	Acties
16	18 Pounder	Afgevuurd	GB	Veilig in afwachting DOVO
17	Fuse N°101 ontsteker	"	"	"
19	Geweergranaat	Niet afgevuurd	"	"
22	GrZ14 ontsteker	Afgevuurd	DUI	"
23	Restant ontsteker	"	"	"
26	18 Pounder	"	GB	"
24	18 Pounder	"	"	"
27	18 Pounder	"	"	"
28	18 Pounder	"	"	"
29	N° 80 ontsteker	"	"	"
7 / 20	.303 KKM	Niet afgevuurd	"	"

6. Opmerkingen

Detectie bij het graven van proefsleuven. Lokale politie werd verwittigd.

7. Foto's

Figuur 1: 24/31 Franse time fuse.

Figuur 2: Britse 18 Pounders.

Figuur 3: Britse 13 Pounder.

Figuur 4: Britse niet afgevuurde 18 Pounder.

Figuur 6: 18 Pounder.

Figuur 5: 18 Pounder.

Figuur 7: Britse 18 Pounder.

Figuur 8: Britse ontsteker N°101.

Figuur 9: Britse geweergranaat.

Figuur 10: Duitse ontsteker GRZ14.

Figuur 13: Restant Duitse ontsteker.

Figuur 14: Britse 18 Pounder.

Figuur 12: 2 Britse 18 Pounders.

Figuur 11: Britse 18 Pounder.

Figuur 15: Britse 18 Pounder.

Figuur 16: Britse ontsteker N°80.

Figuur 17: Britse klein kaliber munitie (KKM).

Figuur 18: Britse klein kaliber munitie (KKM).

2.3.2 Staalname en conservatie

Er zijn geen staalnames gebeurd.

2.3.3 Datering, interpretatie en discussie

In totaal zijn vier sleuven aangelegd waarbinnen 76 sporen geattesteerd zijn verspreid binnen het projectgebied.

Het gaat hier over 10 greppels (S8, S9, S21, S28, S32, S33, S42, S50, S53, S58, S59, S62, S68 S72), 1 kuil (S5), 60 granaattrechters (overige sporen) en 1 loopgraaf (S46).

Het maaiveld binnen het projectgebied situeert zich tussen +20,54 m TAW en +21,63 m TAW. We zien een duidelijk hoger liggen van het terrein in het oosten. De proefsleuven werd aangelegd tussen +19,98 m en +21,05 m TAW.

In totaal zijn 29 vondstnummers uitgeschreven. Twee profielen zijn aangelegd (PR01 t.e.m. PR02).

De oudste sporen manifesteren zich verspreid over het projectgebied in de vorm van greppels en één kuil. Op basis van het aardewerk kunnen ze geplaatst worden binnen de vol -en laatmiddeleeuwse periode (10-13e eeuw). Ondanks de veelvuldig aanwezige artilleriebeschietingen kon een goede aanwezigheid van deze historische periode opgesteld worden. De vulling binnen de greppels van verbrande leem en houtskool wijst op een eerder dichte locatie van de bewoningskern. De densiteit van greppels en inplanting passen volledig binnen de ontginningsbeweging in die periode. Vondsten binnen de greppels tonen zich in de vorm van reducerend grijs aardewerk vermoedelijk te linken aan kogelpotten. In de geattesteerde granaattrechters werd her en der versmeten vulling van greppels of andere oudere sporen aangetroffen die duiden op een groter sporenbestand dan waargenomen binnen de contouren van de sleuven.

Het merendeel van de sporen is te plaatsen in het begin van de 20e eeuw en kan gelinkt worden aan WO1. Verspreid binnen het projectgebied zien we een dense aanwezigheid van granaattrechters alsook één loopgraafsegment. De trechters kunnen vermoedelijk gelinkt worden met de zware beschietingen vanaf de derde slag bij Ieper in het najaar van 1917. Het is ook vermoedelijk in die periode dat de vondsten geattesteerd binnen deze trechters is gedumpt geweest. Het gaat hier in één geval om een granaattrechter die mogelijk als dumpplaats is gebruikt voor allerlei materiaal (S1). Het ensemble wijst op een volledige uitrustingskit. Menselijke resten zijn niet geattesteerd maar kunnen zich wel dieper inhouden. Datgene wat los lag door de aanleg is ingezameld, al de rest is in de trechter gelaten daar dit verder gaat dan de onderzoeksopdracht van het vooronderzoek. Iets verder binnen werkput 1 bevindt zich in bomkrater spoor 6 nog twee fragmenten menselijk bot (V12). Het gaat om een ribfragment en een vingerkootje. Beide stukken zijn aan het licht gekomen bij de aanleg van het spoor. De aangetroffen vondsten tonen een sterk Britse (Commonwealth) aanwezigheid.

Centraal in sleuf 2 bevindt zich nog een loopgraafsegment. Het 90 cm breed segment kent geen verder verloop in andere sleuven en lijkt zich te bevinden tussen het zij en hoofdgebouw zoals geattesteerd op de luchtfoto's van 1917. Bij het onderzoek door de UGent konden evenwel geen structuren opgemerkt worden op de beschikbare luchtfoto's. Binnen de vulling van de loopgraaf konden geen vondsten opgemerkt worden, enkel een weinig versmeten (niet in situ) hout. Reeds bij voorgaande onderzoeken in WO1 context is gebleken dat er bijna altijd meer uitkomt dan de gekarteerde sporen daar we hier te maken hebben met

momentopname die niet aaneensluitend zijn en die plaats vinden in een sterk veranderd landschap.

2.4 Besluit

2.4.1 Beantwoorden onderzoeksvragen archeologienota

De onderzoeksvragen mbt tot de prospectie met ingreep in de bodem zijn opgesteld in het PvM van de bekrachtigde archeologienota (OE ID 32193) en omvatten volgende punten:

-wat zijn de waargenomen bodemhorizonten? Wat was de impact van de artilleriebeschietingen tijdens WOI? Wat was de impact van de 20e-eeuwse bebouwing op het bodemarchief?

Onder de Ap horizont bevindt zich een geringe B horizont met reeds daarin gemengd heel wat schrapnelfragmenten. Het archeologisch leesbare vlak situeert zich tussen -40 en -62 cm. De artilleriebeschietingen hebben een sterke impact gehad op het projectgebied maar zorgden niet voor een totale vernieling. De individuele aflijning van de sporen is goed zichtbaar net als de oudere aanwezige sporen. De 20^e eeuwse bebouwing heeft een zeer beperkte impact verricht op het bodemarchief.

-in hoeverre is de bodemopbouw nog intact? Is er sprake van lokale verstoring?

De bodemopbouw is grotendeels intact en toont enkel ter hoogte van de tot voor kort aanwezige bijgebouwen een beperkte mate van verstoring.

-zijn er (nog) bodemsporen aanwezig? In welke mate zijn ze natuurlijk of antropogeen?

De aangetroffen sporen zijn allen antropogeen van aard.

-op welke diepte bevindt het archeologisch leesbare niveau zich? Is er sprake van meerdere sporenniveaus?

Er is slechts sprake van één niveau dat zich bevindt tussen 40 en 62 cm onder het maaiveld.

-wat is de bewaringstoestand van de antropogene sporen?

De antropogene sporen hebben een goede bewaring.

-kunnen de bodemkundige vaststellingen gerelateerd worden aan de eventuele afwezigheid van antropogene sporen?

Nvt.

-wat is de relatie tussen de bodem, het landschap en de archeologische waarnemingen?

De sporen uit de volle/late middeleeuwen tekenen zich af op de rand van een hoger gelegen stuk waarbij de vele greppels kunnen wijzen op de sterke ontwatering die moest gebeuren door de nattere bodem.

-maken de oudere sporen deel uit van één of meerdere structuren, is er een ruimtelijk verband?

Er zijn greppels aangetroffen en een kuil. De greppels kunnen gelinkt worden aan erfgrachten of erfindelingsgreppels horende bij een structuur. Indicaties van faseringen zijn niet geattesteerd.

-kan op basis van het gerecupereerde materiaal een uitspraak gedaan worden over datering of fasering? Behoren de oudere sporen tot één of meerdere periodes?

Het vondstmateriaal uit de oudere periodes is beperkt en toont zich in de aanwezigheid van aardewerk. Op basis van de morfologische kenmerken kunnen ze geplaatst binnen een bredere periode in die vol/laat middeleeuwse periode (10e-13e eeuw).

-kan op basis van de waargenomen oudere archeologische fenomenen een uitspraak gedaan worden over de aard en omvang van de menselijke aanwezigheid?

De oudst geattesteerde menselijke aanwezigheid wijst op een eenfasig ruraal erf dat verder loopt buiten de grenzen van het projectgebied. Gezien de vele greppels is het niet onlogisch dat er op een samenkomst of aftakking zich een waterhoudende structuur gaat ophouden.

-zijn er indicaties die wijzen op de inrichting van een erf of nederzetting?

De aanwezigheid van de vele greppels en de kuil wijzen samen met de vulling van verbrande leem, houtskool en aardewerk op een dichte nabijheid tov de woonentiteit.

-zijn er indicaties voor de inrichting van een funeraire ruimte? wat is de omvang? hoeveel niveaus? geschatte aantal individuen?

Dit is niet geattesteerd.

-zijn er niet gekarteerde sporen uit WOI aanwezig?

In sleuf 2 bevindt zich een loopgraafsegment dat niet gekarteerd stond op de onderzochte luchtfoto's.

-zijn er aanwijzingen voor de aanwezigheid van gesneuvelden? Betreft dit begravingen of achtergelaten slachtoffers?

Er zijn twee indicaties voor gesneuvelden. Het gaat hier in de eerste plaats om een grote aanwezigheid van onderdelen van de persoonlijke velduitrusting van een Commonwealth soldaat in een wat nu blijkt een granaattrechter te zijn. Botmateriaal hierbij is niet geattesteerd. In de inslagkrater bevindt zich nog heel wat materiaal dat niet kon gerecupereerd worden in het vooronderzoek. In een granaattrechter iets verder naar het noordwesten is een menselijk ribfragment en een vingerkootje aangetroffen. Het lijkt dus te gaan om achtergebleven slachtoffers. Indicaties van begravingen zijn niet geattesteerd.

-voor waardevolle vindplaats(en) die bedreigd worden door de geplande werkzaamheden: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd worden (m.a.w. is behoud in situ mogelijk)?

De dreiging kan enkel weggenomen worden als er geen afgraving binnen het projectgebied zou plaatsvinden of als deze beperkt zou blijven tot -20/30 cm t.o.v. het maaiveld.

-voor bedreigde waardevolle vindplaatsen die niet in-situ bewaard kunnen blijven:

° wat is de ruimtelijke afbakening (in X, Y en Z coördinaten) van de zone(s) voor vervolgonderzoek?

Dit wordt verder uitgewerkt in het PvM.

° welke aspecten verdienen bijzondere aandacht?

Dit wordt verder uitgewerkt in het PvM.

° welke vraagstellingen zijn voor het vervolgonderzoek relevant?

Dit wordt verder uitgewerkt in het PvM.

° zijn er voor de beantwoording van de vraagstelling(en) natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke types staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?

Dit wordt verder uitgewerkt in het PvM.

3. Overzicht

3.1.1 Synthese

De initiatiefnemer plant de realisatie van een verkaveling in Langemark-Poelkapelle, provincie West-Vlaanderen. De totale oppervlakte van het projectgebied bedraagt 4810 m², over het gehele terrein zijn bodemingrepen voorzien met uitzondering van het gebouw in zuidoostelijke hoek dat behouden blijft.

Het projectgebied situeert zich volgens het gewestplan in een zone bestemd als woongebied. Het plangebied situeert zich noch binnen een vastgestelde archeologische zone, noch binnen een archeologische site, noch binnen een gebied waar geen archeologie te verwachten valt. Deze archeologienota wordt opgemaakt omdat de gecombineerde oppervlakte van de geplande bodemingrepen meer dan 1000 m² bedraagt en de gecombineerde oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft meer dan 3000 m² bedraagt.

Ruben Willaert nv is aangesteld om deze archeologienota in de eerste plaats door middel van een bureaustudie op te maken met het oog op een advies naar uitgesteld vooronderzoek, werfbegeleiding, of vrijgave van het terrein.

De ingrepen voorzien in de werken vinden plaats op volgende kadastrale percelen binnen de hierboven beschreven extremiteiten: Kad. Langemark-Poelkapelle Afdeling 3, Poelkapelle, Sectie D, Nummers 139A3, 139Z2

De **archeologienota**, opgesteld door Ruben Willaert nv, bestond uit een bureauonderzoek (BO ; 2025A304). Op basis van de archeologienota werd een advies geformuleerd naar verder vooronderzoek. In het programma van maatregelen was opgenomen dat er een archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem diende uitgevoerd te worden in de vorm van proefsleuven (De Baene 2025). Het Agentschap Onroerend Erfgoed [AOE] nam akte van de onderzoeksresultaten en het daaruit voortvloeiend advies [Van Goidsenhoven 2025; OE-id. 32193].

Ruben Willaert nv werd aangesteld om dit vooronderzoek door middel van een proefsleuvenonderzoek uit te voeren (2026A363).

Het proefsleuvenonderzoek bestond uit de aanleg van 4 proefsleuven waarbinnen 76 sporen zijn aangetroffen gaande van de volle/late middeleeuwen tot de nieuwste tijd. Er werden 29 vondstnummers uitgeschreven.

3.1.2 Verwachting na proefsleuven campagne

De archeologische waarde en verwachting van de zone die door de geplande werkzaamheden zal verstoord worden, valt hoog in te schatten. Verder archeologisch onderzoek wordt geadviseerd binnen een deel van het projectgebied.

BIBLIOGRAFIE

LITERATUUR

Van Ranst, E. & Sys, C. 2000. Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen. Universiteit Gent.

De Baene M. 2025, Langemark-Poelkapelle site Dobbels, Archeologienota, Verslag van Resultaten, Brugge.

Van Goidsenhoven W. 2025, Langemark-Poelkapelle site Dobbels, Archeologienota, Programma van Maatregelen, Brugge.

DIGITALE BRONNEN

www.geopunt.be

<https://dov.vlaanderen.be>

<https://inventaris.onroerendergoed.be>

<https://cartesius.be>

NGI Cartesius

www.bunkergordel.be

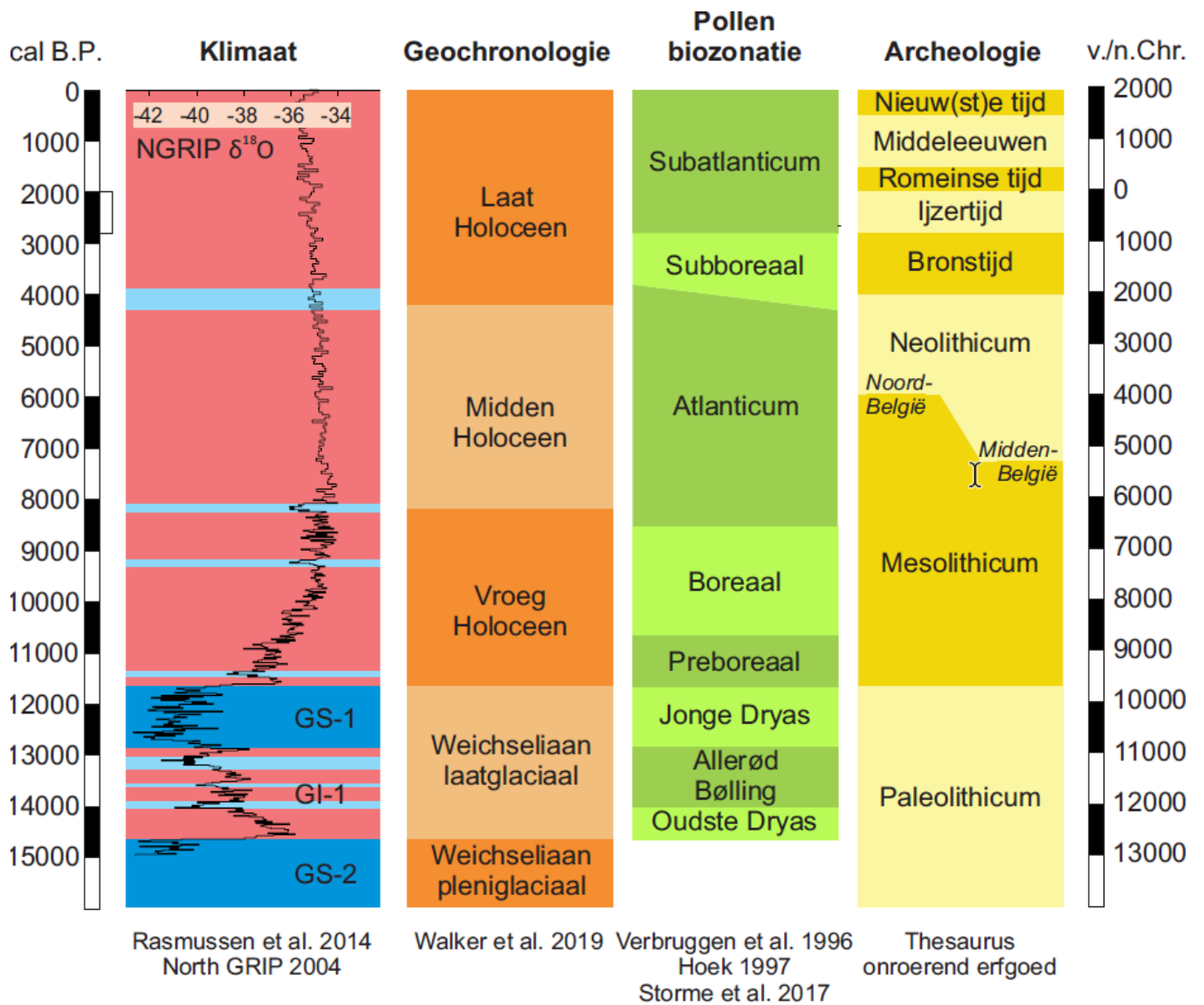
FIGURENLIJST

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).	6
Figuur 2: Situering projectgebied t.a.v. topografische kaart van België (Bron: Geopunt).....	6
Figuur 3: Projectgebied weergegeven op meest recente orthofoto van België (2023) (Bron: Geopunt).	7
Figuur 4: Opzet initiatiefnemer sloop t.a.v. meest recente orthofotomozaïek (©Geopunt).....	8
Figuur 5: Opzet initiatiefnemer bouw t.a.v. meest recente orthofotomozaïek (©Geopunt).....	9
Figuur 6: Voorstel proefsleuven t.a.v. de GRB-basiskaart (© geopunt).....	14
Figuur 7: zicht op het zuidelijk deel van het projectgebied.	15
Figuur 8: fotografische opname van het zuidelijk deel van het onderzoeksgebied met de te behouden woning en de toegangsweg.	16
Figuur 9: zicht op het noordwestelijk deel van het projectgebied, voor aanvang van de werken.	17
Figuur 10: fotografische opname van de aanleg van een proefsleuf. Voorafgaand worden de graszoden afgenomen en bekeken op munitie.	17
Figuur 11: fotografische opname van het vrijleggen van vondsten onder begeleiding van CZAR.	18
Figuur 12: fotografische luchtopname van de aangelegde proefsleuven binnen het projectgebied.....	18
Figuur 13: aangelegde proefsleuven op het GRB (@Geopunt).....	19
Figuur 14: aangelegde proefsleuven op de orthofoto (@Geopunt).	19
Figuur 15: fotografische opname van werkput 1.	20
Figuur 16: fotografische opname van werkput 2.	20
Figuur 17: fotografische opname van werkput 3.	21
Figuur 18: fotografische opname van werkput 4.	21
Figuur 19: plannetje met de aanwezige voorafgaande bodemingrepen (groen is afdruiptzones en blauw is het koertje waarvan sprake in de tekst.	23
Figuur 20: figuur met zicht op de uitgevoerde- vs. de geplande proefsleuven op de GRB basiskaart (@ Geopunt).	24
Figuur 21: figuur met zicht op de uitgevoerde- vs. de geplande proefsleuven op de orthokaart (@ Geopunt).	25
Figuur 22: allesporenkaart aard vlak 1 op de GRB-basiskaart (@ Geopunt).....	26
Figuur 23: allesporenkaart aard vlak 1 op de orthofoto (@ Geopunt).....	27
Figuur 24: kaart met proefsleuven en de TAW waardes van het maaiveld (groen) en vlak 1 (rood) t.o.v. het DHMV (@Geopunt).	27
Figuur 25: Profielen weergegeven op de bodemkaart (@Geopunt).	29
Figuur 26: fotografische opname van profiel 1 (werkput 1).	30
Figuur 27: fotografische opname van profiel 2 (werkput 4).	30
Figuur 28: Allesporenkaart aard op de GRB-basiskaart (@Geopunt).	31
Figuur 29: Allesporenkaart aard op de orthofoto (@Geopunt).	32
Figuur 30: Detail allesporenkaart aard op de orthofoto met aanduiding van de greppels en kuilen (@Geopunt).	33
Figuur 31: fotografische opname van spoor 5 in het vlak (WP1).	34
Figuur 32: fotografische opname van een granaattrechter (S7) die een ouder greppelsegment (S8) gaat oversnijden.	34
Figuur 33: fotografische opname van spoor 9 in het vlak.	35

Figuur 34: fotografische opname van spoor 42 in het vlak oversneden door een granaattrechter.....	35
Figuur 35: fotografische opname van het afgegraven koerfragment ten behoeve van de asbest.	37
Figuur 36: fotografische opname van spoor 46 in het vlak (WP 2).....	40
Figuur 37: fotografische opname van spoor 10 in het vlak (WP1).....	40
Figuur 38: fotografische opname van spoor 54 in het vlak.....	41
Figuur 39: fotografische opname van het lee enfield geweer met bajonet in situ in spoor 1.	41
Figuur 40 Britse luchtfoto 21 juli 1917 (bron: KLM-MRA).....	42
Figuur 41 Vooruitgang Derde Slag bij Ieper in het projectgebied (bron orthofoto: Informatie Vlaanderen).....	43
Figuur 42: Allesprorenkaart met aanduiding van de uitgeschreven vondstnummers op het GRB (@Geopunt).....	44
Figuur 43: Vondstenlijst.....	45
Figuur 44: fotografische opname van V25.....	46
Figuur 45: fotografische opname van V3.....	46
Figuur 46: fotografische opname van V4.....	47
Figuur 47: fotografische opname van V7.....	47
Figuur 48: fotografische opname van V2.....	48
Figuur 49: fotografische opname van V21.....	48
Figuur 50: fotografische opname van V6.....	48

BIJLAGE

CHRONOLOGISCH KADER

SPORENLIJST

Put	Vlak	Spoor	Vulling	Aardspoor	Vorm_vlak	Tint	Hoofdkleur	Nevenkeur	Gevlekt	Textuur	Insluitsel
1	1	1	1	BKR	ONR	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	KZ2 matige zandige klei	MXX SXX BK
1	1	2	1	BKR	ONR	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	KZ2 matige zandige klei	MXX SXX BK
1	1	3	1	BKR	ONR	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	KZ2 matige zandige klei	MXX SXX BK
1	1	4	1	BKR	ONR	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	KZ2 matige zandige klei	MXX SXX BK
1	1	6	1	BKR	ONR	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	KZ2 matige zandige klei	MXX SXX BK
1	1	7	1	BKR	ONR	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	KZ2 matige zandige klei	MXX SXX BK
1	1	5	1	KL	RHK	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	KZ2 matige zandige klei	HK SP-
1	1	8	1	GR	LIN	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	HK SP-
1	1	9	1	GR	LIN	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	HK SP-
1	1	10	1	BKR	OVL	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	BK MXX SXX-
1	1	11	1	BKR	OVL	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	BK MXX SXX-
1	1	12	1	BKR	OVL	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	BK MXX SXX-
1	1	13	1	BKR	OVL	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	BK MXX SXX-
1	1	999	1	REC	ONR	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	BK MXX SXX-
1	1	14	1	BKR	ONR	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	BK MXX SXX-
1	1	15	1	BKR	ONR	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	BK MXX SXX-
1	1	16	1	BKR	ONR	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	BK MXX SXX-

1	1	17	1	BKR	ONR	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	BK MXX SXX-
1	1	18	1	BKR	ONR	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	BK MXX SXX-
1	1	19	1	BKR	ONR	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	BK MXX SXX-
1	1	20	1	BKR	ONR	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	BK MXX SXX-
1	1	21	1	GR	LIN	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	HK SP
1	1	22	1	BKR	OVL	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	BK MXX
1	1	23	1	BKR	OVL	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	BK MXX
1	1	25	1	BKR	OVL	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	BK MXX
1	1	24	1	BKR	OVL	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	BK MXX
1	1	26	1	BKR	OVL	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	BK MXX
1	1	27	1	BKR	OVL	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	BK MXX
2	1	28	1	GR	LIN	MIDDEN	GR	BE	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	HK SP- AW
2	1	29	1	BKR	ONR	MIDDEN	GR	BE	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	MXX BK-
2	1	30	1	BKR	ONR	MIDDEN	GR	BE	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	MXX BK-
2	1	31	1	BKR	ONR	MIDDEN	GR	BE	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	MXX BK-
2	1	32	1	GR	LIN	MIDDEN	GR	BE	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	HK SP-
2	1	33	1	GR	LIN	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	HK SP-
2	1	34	1	BKR	ONR	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	MXX BK-
2	1	35	1	BKR	ONR	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	MXX BK-

2	1	36	1	BKR	ONR	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	MXX BK-
2	1	37	1	BKR	ONR	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	MXX BK-
2	1	38	1	BKR	ONR	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	MXX BK-
2	1	39	1	BKR	ONR	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	MXX BK-
2	1	40	1	BKR	ONR	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	MXX BK-
2	1	41	1	BKR	ONR	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	MXX BK-
2	1	42	1	GR	LIN	LICHT	GR	BR	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	HK SP-
2	1	42	1	GR	LIN	LICHT	GR	BR	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	HK SP-
2	1	43	1	BKR	OVL	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	MXX
2	1	44	1	BKR	ONR	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	MXX
2	1	45	1	BKR	ONR	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	MXX
2	1	46	1	LPG	LIN	MIDDEN	GR	BL	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	MXX- HK
2	1	999	1	REC	ONR	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	
2	1	47	1	BKR	ONR	MIDDEN	GR	BL	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	MXX
2	1	48	1	BKR	ONR	MIDDEN	GR	BL	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	MXX
2	1	49	1	BKR	ONR	MIDDEN	GR	BL	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	MXX
2	1	999	1	REC	ONR	MIDDEN	GR	BL	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	MXX
2	1	50	1	GR	LIN	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	
3	1	51	1	BKR	OVL	MIDDEN	GR	BL	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	

3	1	52	1	BKR	OVL	MIDDEN	GR	BL	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	
3	1	53	1	GR	LIN	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	
3	1	54	1	BKR	OVL	MIDDEN	GR	BL	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	
3	1	55	1	BKR	OVL	MIDDEN	GR	BL	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	
3	1	56	1	BKR	ONR	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	
3	1	57	1	BKR	ONR	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	
3	1	58	1	GR	LIN	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	HK SP-
3	1	59	1	GR	LIN	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	HK SP-
3	1	59	1	GR	LIN	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	HK SP-
3	1	60	1	BKR	ONR	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	MXX
3	1	61	1	BKR	OVL	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	MXX
3	1	62	1	GR	LIN	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	
3	1	63	1	BKR	ONR	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	MXX
3	1	64	1	BKR	ONR	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	MXX
3	1	65	1	BKR	ONR	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	MXX
3	1	66	1	BKR	ONR	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	MXX
3	1	67	1	BKR	ONR	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	MXX
3	1	68	1	GR	LIN	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	
4	1	70	1	BKR	OVL	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	MXX

4	1	69	1	BKR	OVL	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	MXX
4	1	71	1	BKR	OVL	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	MXX
4	1	72	1	GR	LIN	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	
4	1	73	1	BKR	ONR	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	MXX
4	1	74	1	BKR	ONR	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	MXX
4	1	75	1	BKR	ONR	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	MXX
4	1	76	1	BKR	ONR	MIDDEN	GR	BR	HETEROGEE N	LZ3 leem sterk zandig	MXX

FOTOLIJST

Type	Put	Vlak	Profiel	Vondst	Spoor	Datum	Opmerking	Bestandsnaam
Sfeer						29/01/2026	Terrein	PODO-26_F0.jpg
Sfeer						29/01/2026	Terrein	PODO-26_F1.jpg
Sfeer						29/01/2026	Terrein	PODO-26_F2.jpg
Sfeer						29/01/2026	Terrein	PODO-26_F4.jpg
Sfeer						29/01/2026	Terrein	PODO-26_F3.jpg
Sfeer						29/01/2026	Terrein	PODO-26_F6.jpg
Sfeer						29/01/2026	Terrein	PODO-26_F5.jpg
Sfeer						29/01/2026	Terrein	PODO-26_F7.jpg
Sfeer						29/01/2026	Terrein	PODO-26_F10.jpg
Sfeer						29/01/2026	Terrein	PODO-26_F8.jpg
Sfeer						29/01/2026	Terrein	PODO-26_F9.jpg
Sfeer						29/01/2026		PODO-26_F11.jpg
Overzicht	1	1				29/01/2026		PODO-26_P1_V1_F12.jpg
Overzicht	1	1				29/01/2026		PODO-26_P1_V1_F13.jpg
Sfeer	1	1				29/01/2026	Aanleg	PODO-26_F14.jpg
Overzicht	1	1				29/01/2026		PODO-26_P1_V1_F15.jpg
Profiel	1		1			29/01/2026		PODO-26_P1_PR1_F16.jpg
Profiel	1		1			29/01/2026		PODO-26_P1_PR1_F17.jpg
Sfeer	1		1			29/01/2026	Aanleg	PODO-26_F18.jpg
Overzicht	2	1				29/01/2026		PODO-26_P2_V1_F19.jpg
Overzicht	2	1				29/01/2026		PODO-26_P2_V1_F20.jpg
Overzicht	3	1				29/01/2026		PODO-26_P3_V1_F21.jpg
Profiel	4		2			29/01/2026		PODO-26_P4_PR2_F22.jpg
Profiel	4		2			29/01/2026		PODO-26_P4_PR2_F23.jpg
Sfeer	4		2			29/01/2026	CTE	PODO-26_F24.jpg

Overzicht	4	1	2			29/01/2026		PODO-26_P4_V1_F25.jpg
Vondst	2	1		PODO-26V0020	39	30/01/2026		PODO-26_P2_V1_S39_VO0020_F27.jpg
Vondst	2	1		PODO-26V0020	39	30/01/2026		PODO-26_P2_V1_S39_VO0020_F26.jpg
Vondst	1	1		PODO-26V0007	1	30/01/2026		PODO-26_P1_V1_S1_VO0007_F28.jpg
Vondst	1	1		PODO-26V0007	1	30/01/2026		PODO-26_P1_V1_S1_VO0007_F29.jpg
Vondst	1	1		PODO-26V0007	1	30/01/2026		PODO-26_P1_V1_S1_VO0007_F32.jpg
Vondst	1	1		PODO-26V0007	1	30/01/2026		PODO-26_P1_V1_S1_VO0007_F31.jpg
Vondst	1	1		PODO-26V0007	1	30/01/2026		PODO-26_P1_V1_S1_VO0007_F30.jpg
Detail	4	1			73	30/01/2026		PODO-26_P4_V1_S73_F34.jpg
Detail	4	1			73	30/01/2026		PODO-26_P4_V1_S73_F33.jpg
Detail	4	1			72	30/01/2026		PODO-26_P4_V1_S72_F35.jpg
Detail	4	1			72	30/01/2026		PODO-26_P4_V1_S72_F36.jpg
Detail	3	1			68	30/01/2026		PODO-26_P3_V1_S68_F37.jpg
Detail	3	1			68	30/01/2026		PODO-26_P3_V1_S68_F38.jpg
Detail	3	1			68	30/01/2026		PODO-26_P3_V1_S68_F39.jpg
Detail	2	1			46	30/01/2026		PODO-26_P2_V1_S46_F57.jpg
Detail	2	1			46	30/01/2026		PODO-26_P2_V1_S46_F56.jpg
Detail	2	1			46	30/01/2026		PODO-26_P2_V1_S46_F55.jpg
Detail	2	1			41	30/01/2026		PODO-26_P2_V1_S41_F58.jpg
Detail	2	1			41	30/01/2026		PODO-26_P2_V1_S41_F59.jpg
Detail	2	1			41	30/01/2026		PODO-26_P2_V1_S41_F60.jpg
Detail	2	1			32	30/01/2026		PODO-26_P2_V1_S32_F67.jpg
Detail	2	1			32	30/01/2026		PODO-26_P2_V1_S32_F66.jpg
Detail	1	1			21	30/01/2026		PODO-26_P1_V1_S21_F74.jpg

Detail	1	1			21	30/01/2026		PODO-26_P1_V1_S21_F75.jpg
Detail	1	1			21	30/01/2026		PODO-26_P1_V1_S21_F76.jpg
Detail	1	1			15	30/01/2026		PODO-26_P1_V1_S15_F78.jpg
Detail	1	1			15	30/01/2026		PODO-26_P1_V1_S15_F77.jpg
Detail	1	1			13	30/01/2026		PODO-26_P1_V1_S13_F80.jpg
Detail	1	1			13	30/01/2026		PODO-26_P1_V1_S13_F79.jpg
Detail	1	1			12	30/01/2026		PODO-26_P1_V1_S12_F81.jpg
Detail	3	1			62	30/01/2026		PODO-26_P3_V1_S62_F41.jpg
Detail	3	1			62	30/01/2026		PODO-26_P3_V1_S62_F40.jpg
Detail	3	1			61	30/01/2026		PODO-26_P3_V1_S61_F43.jpg
Detail	3	1			61	30/01/2026		PODO-26_P3_V1_S61_F42.jpg
Detail	3	1			59	30/01/2026		PODO-26_P3_V1_S59_F45.jpg
Detail	3	1			59	30/01/2026		PODO-26_P3_V1_S59_F44.jpg
Detail	3	1			54	30/01/2026		PODO-26_P3_V1_S54_F50.jpg
Detail	3	1			54	30/01/2026		PODO-26_P3_V1_S54_F49.jpg
Detail	2	1			50	30/01/2026		PODO-26_P2_V1_S50_F54.jpg
Detail	2	1			50	30/01/2026		PODO-26_P2_V1_S50_F53.jpg
Detail	2	1			31	30/01/2026		PODO-26_P2_V1_S31_F68.jpg
Detail	2	1			31	30/01/2026		PODO-26_P2_V1_S31_F69.jpg
Detail	3	1			58	30/01/2026		PODO-26_P3_V1_S58_F46.jpg
Detail	3	1			58	30/01/2026		PODO-26_P3_V1_S58_F47.jpg
Detail	3	1			58	30/01/2026		PODO-26_P3_V1_S58_F48.jpg
Detail	2	1			42	30/01/2026		PODO-26_P2_V1_S42_F63.jpg
Detail	2	1			42	30/01/2026		PODO-26_P2_V1_S42_F62.jpg
Detail	2	1			42	30/01/2026		PODO-26_P2_V1_S42_F61.jpg
Detail	3	1			53	30/01/2026		PODO-26_P3_V1_S53_F52.jpg
Detail	3	1			53	30/01/2026		PODO-26_P3_V1_S53_F51.jpg
Detail	2	1			33	30/01/2026		PODO-26_P2_V1_S33_F65.jpg
Detail	2	1			33	30/01/2026		PODO-26_P2_V1_S33_F64.jpg
Detail	2	1			28	30/01/2026		PODO-26_P2_V1_S28_F71.jpg

Detail	2	1			28	30/01/2026		PODO-26_P2_V1_S28_F70.jpg
Detail	1	1			22	30/01/2026		PODO-26_P1_V1_S22_F73.jpg
Detail	1	1			22	30/01/2026		PODO-26_P1_V1_S22_F72.jpg
Detail	1	1			12	30/01/2026		PODO-26_P1_V1_S12_F82.jpg
Detail	1	1			11	30/01/2026		PODO-26_P1_V1_S11_F84.jpg
Detail	1	1			11	30/01/2026		PODO-26_P1_V1_S11_F83.jpg
Detail	1	1			10	30/01/2026		PODO-26_P1_V1_S10_F86.jpg
Detail	1	1			10	30/01/2026		PODO-26_P1_V1_S10_F85.jpg
Detail	1	1			9	30/01/2026		PODO-26_P1_V1_S9_F88.jpg
Detail	1	1			9	30/01/2026		PODO-26_P1_V1_S9_F87.jpg
Detail	1	1			9	30/01/2026		PODO-26_P1_V1_S9_F89.jpg
Detail	1	1			8	30/01/2026		PODO-26_P1_V1_S8_F91.jpg
Detail	1	1			8	30/01/2026		PODO-26_P1_V1_S8_F90.jpg
Detail	1	1			7	30/01/2026		PODO-26_P1_V1_S7_F93.jpg
Detail	1	1			7	30/01/2026		PODO-26_P1_V1_S7_F92.jpg
Detail	1	1			7	30/01/2026		PODO-26_P1_V1_S7_F94.jpg
Detail	1	1			6	30/01/2026		PODO-26_P1_V1_S6_F96.jpg
Detail	1	1			6	30/01/2026		PODO-26_P1_V1_S6_F97.jpg
Detail	1	1			6	30/01/2026		PODO-26_P1_V1_S6_F95.jpg
Detail	1	1			5	30/01/2026		PODO-26_P1_V1_S5_F99.jpg
Detail	1	1			5	30/01/2026		PODO-26_P1_V1_S5_F98.jpg
Detail	1	1			5	30/01/2026		PODO-26_P1_V1_S5_F100.jpg
Detail	1	1			4	30/01/2026		PODO-26_P1_V1_S4_F102.jpg
Detail	1	1			4	30/01/2026		PODO-26_P1_V1_S4_F101.jpg
Detail	1	1			3	30/01/2026		PODO-26_P1_V1_S3_F103.jpg
Detail	1	1			3	30/01/2026		PODO-26_P1_V1_S3_F104.jpg
Detail	1	1			2	30/01/2026		PODO-26_P1_V1_S2_F106.jpg
Detail	1	1			2	30/01/2026		PODO-26_P1_V1_S2_F105.jpg
Detail	1	1			1	30/01/2026		PODO-26_P1_V1_S1_F107.jpg
Detail	1	1			1	30/01/2026		PODO-26_P1_V1_S1_F108.jpg

Vondst	1	1		PODO-26V0001	1	30/01/2026		PODO-26_P1_V1_S1_VO0001_F109.jpg
Vondst	1	1		PODO-26V0001	1	30/01/2026		PODO-26_P1_V1_S1_VO0001_F110.jpg
Vondst	1	1		PODO-26V0002	1	30/01/2026		PODO-26_P1_V1_S1_VO0002_F112.jpg
Vondst	1	1		PODO-26V0002	1	30/01/2026		PODO-26_P1_V1_S1_VO0002_F111.jpg
Vondst	1	1		PODO-26V0002	1	30/01/2026		PODO-26_P1_V1_S1_VO0002_F113.jpg

VONDSTENLIJST

Vondstnr	Put	Vlak	Spoor	Inhoud	Staal	Verzamel	Opmerking
1	1	1	1	MUNI	---	AANV	
2	1	1	1	MXX	---	AANV	GEWEER
3	1	1	1	MXX	---	AANV	
4	1	1	1	MXX	---	AANV	
5	1	1	1	MXX	---	AANV	
6	1	1	1	MXX	---	AANV	VORK
7	1	1	1	ODL	---	AANV	MUNITIETAS
8	1	1	3	MUNI	---	AANV	
9	1	1	1	MXX	---	AANV	SCHOP
10	1	1	5	MUNI	---	AANV	
11	1	1	10	MUNI	---	AANV	
12	1	1	6	ODB	---	AANV	OMB
13	1	1	15	MUNI	---	AANV	
14	1	1	16	MUNI	---	AANV	
15	1	1	17	MUNI	---	AANV	
16	1	1	19	MUNI	---	AANV	
17	1	1	26	MUNI	---	AANV	
18	1	1	1	ODL	---	AANV	SCHOEN
19	2	1	29	MUNI	---	AANV	
20	2	1	39	MUNI	---	AANV	
21	2	1	39	MXX	---	AANV	GEWEER
22	2	1	45	MUNI	---	AANV	
23	2	1	5000	MUNI	---	AANV	
24	3	1	52	MUNI	---	AANV	
25	3	1	59	AW	---	AANV	
26	4	1	67	MUNI	---	AANV	
27	4	1	5000	MUNI	---	AANV	
28	4	1	73	MUNI	---	AANV	
29	4	1	76	MUNI	---	AANV	

SPLITSLIJST

Fragmentnummer	Fragmenttype	Vondstnummer	Put	Vlak	Spoornr	Aardspoor	Opmerking	Verzamel	Inhoud_N1	Soort_N2	Groep_N3	Aantal	Gewicht	Rand	Wand	Bodem	Oor	MAI	Periode	Periode specifiek	Opmerking
PODO-26V0002.001	Metaal	PODO-26V0002	1	1	1	BK R	GEWEER	AA NV	Lee Enfield SMLE MKIII			1							WO1-Eerste Wereldoorlog	1914-1918	Britse Lee Enfield model MKIII (1907) met bajonet model 1907
PODO-26V0003.001	Metaal	PODO-26V0003	1	1	1	BK R		AA NV	Britse veldfles			1							WO1-Eerste Wereldoorlog	1914-1918	
PODO-26V0004.001	Metaal	PODO-26V0004	1	1	1	BK R		AA NV	Britse "wire cutter" Bradbury model			1							WO1-Eerste Wereldoorlog	1914-1918	Britse "wire cutter" Bradbury model; knopen op uiteinde
PODO-26V0005.001	Metaal	PODO-26V0005	1	1	1	BK R		AA NV	Lemmet Britse bajonet model 1907			1							WO1-Eerste Wereldoorlog	1914-1918	Gebroken lemmet Britse bajonet model 1907
PODO-26V0006.001	Metaal	PODO-26V0006	1	1	1	BK R	VORK	AA NV	Vork			1							WO1-Eerste Wereldoorlog	1914-1918	Vork; waarschijnlijk Brits
PODO-26V0007.001	Leer	PODO-26V0007	1	1	1	BK R	MUNITIETAS	AA NV	1914 pattern equipment munitietas			1							WO1-Eerste Wereldoorlog	1914-1918	Vershillende onderdelen van de munitietas

PODO-26V0007.002	Leer	PODO-26V0007	1	1	1	BKR	MUNITIETAS	AA NV	Schoenfragment			1						WO1-Eerste Wereldoorlog	1914-1918	Fragment schoen; inclusief ringen om veters door te steken
PODO-26V0009.001	Metaal	PODO-26V0009	1	1	1	BKR	SCHOP	AA NV	General Service schop			1						WO1-Eerste Wereldoorlog	1914-1918	Schopblad
PODO-26V0012.001	OMB	PODO-26V0012	1	1	6	BKR	OMB	AA NV	Fragmenten menselijk bot			2						NT/NTT-Nieuwe tijd - nieuwste tijd	mogelijks WO1	Ribfragment; Metacarpaal
PODO-26V0012.002	ODB	PODO-26V0012	1	1	6	BKR	OMB	AA NV	Verbrand dierlijk bot			2						XXX-Niet te dateren		Verbrand dierlijk bot
PODO-26V0018.001	Leer	PODO-26V0018	1	1	1	BKR	SCHOEN	AA NV	Schoenfragmenten			4						WO1-Eerste Wereldoorlog	1914-1918	meerdere fragmenten Britse schoen
PODO-26V0021.001	Metaal	PODO-26V0021	2	1	3 9	BKR	GEWEER	AA NV	Lee Enfield MkIII			1						WO1-Eerste Wereldoorlog	1914-1918	Lee Enfield MKIII
PODO-26V0025.001	Aardewerk	PODO-26V0025	3	1	5 9	GR		AA NV	AWG	KOGELPOT	Lokaal voorkomen gedraaid reducerend aardewerk	2		1	1			1	MEvol/LME-volle middeleeuwen/late middeleeuwen	

